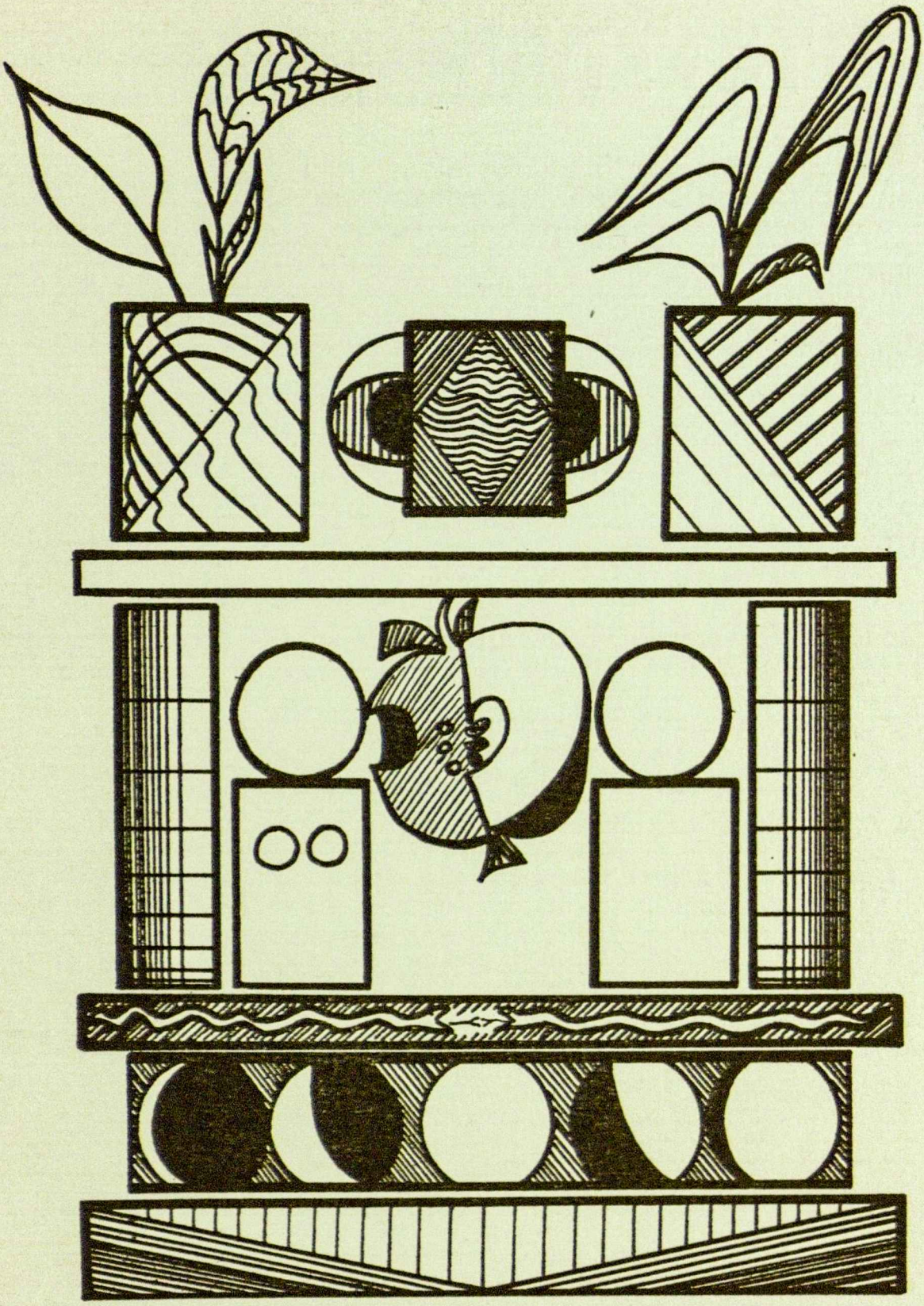

ateitis 3

ATEITIS

LIETUVIŲ KATALIKIŠKO JAUNIMO ŽURNALAS

1974 M. KOVO MĖN. — Nr. 3 1974 MARCH — Vol. LXIV No. 3

TURINYS

Naujoji MAS Centro Valdyba 65
Mūsų pasaulis 67
Dievo ieškojimas ir jo atradimas — ses. Marija Palmira . 73
Kodėl kai kurie vaikai bėga iš namų? 75
Kryžiaus kelias — kun. K. Žitkus 80
Melancholiko mintys — Tomas Girnius 82
Vienišas žmogus — Kristina Veselkaitė 83
Adomas Varnas — veteranas dailininkas — Pr. Alšėnas 85
Paskutinės minutės — Aloyzas Pakalniškis 87
Žiemos kursai Kalifornijoje — Vytas Bandžiulis . . . 88
Mūsų veikla 90
Jaunos Jėgos
Toronto Stasio Šalkauskio jaunučių veikla — Algis Stankus 92
1 - 4 skyriaus mergaičių veikla — Nijolė Čižikaitė . . 93
5 - 6 skyriaus mergaičių veikla — Rebecca Rauth, Natalija Slivinskaitė 93
7 - 8 skyriaus mergaičių veikla — Rūta Girdauskaitė, Kristina Norkutė, Daiva Kolyčiūtė 94

Viršelis: Vyto Pranaičio.

Nuotraukos: V. Pranaičio — 68, 69, 71, 76, 78, 79, 82, 83, 95, 96;
R. Jaciko — 74; V. Maželio — 84; L. Kojelio — 88;
V. Skriaus — 89.

Iliustracijos: V. Pranaičio — 81.

REDAKCIJA:

Kun. Jonas Staškevičius,
941 Dundas St., W. Toronto ,3 Ont., Canada.
Telefonas: (416) 364-7646.

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS:

Rūta Čepaitytė, Algis Čepas, ses. Dalia Keblinskaitė, Vincas Kolyčius, Almis Kuolas, Emilija Pakštaitė, Danguolė Stončiūtė.

LAUŽYMAS:

Vytas Pranaitis.
Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Čikagoje.

ADMINISTRACIJA:

Juozas Polikaitis — ATEITIS,
7235 S. Sacramento Avenue,
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: (312) 434-2243.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $7.00, susipažinimui prenumerata $5.00, garbės prenumerata $15.00, visur kitur laisvame pasaulyje $5.00.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine. Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association. Business address: 7235 South Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629. Yearly subscription in the US and Canada $7.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

NAUJOJI MAS CENTRO VALDYBA

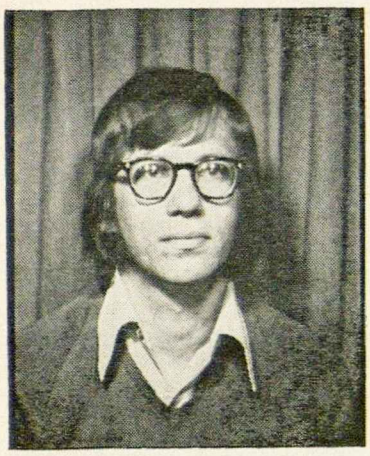

Kęstutis Šeštokas, pirmininkas, yra gimęs 1953 m. balandžio 13 d. Hamiltone. Studijuoja antrus metus psichologiją Hamiltono McMaster universitete, žaidžia sporto klube "Kovas" ir priklauso studentams ateitininkams. Yra buvęs Hamiltono moksleivių ateitininkų Aleksandro Stulginskio kuopos vvicepirmininku ir pirmininku, jaunučių globėju bei vadovu įvairiose vasaros stovyklose. Redagavo šeštadieninės mokyklos bei moksleivių kuopos laikraštėlius ir 3 metus dėstė Hamiltono šeštadieninėje mokykloje.

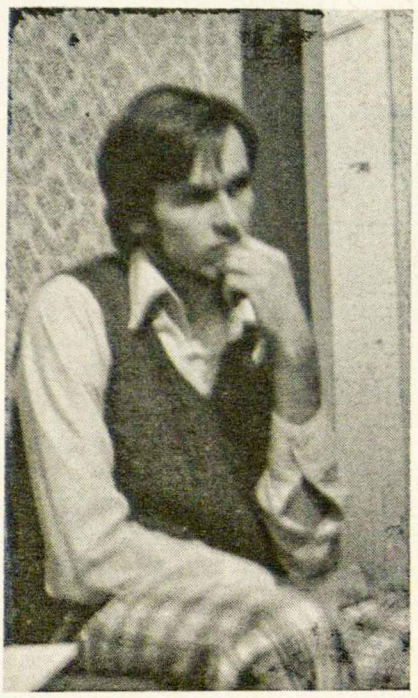

Ramūnas Underys, vicepirmininkas, gimęs 1947 m. liepos 31 d. Vokietijoje. Jis yra baigęs Loyola universitetą bakalauro laipsniu, šiuo metu mokytojauja Toronte ir priklauso studentams ateitininkams. Žaidžia krepšinio komandoj "Aušra" bei Toronto miesto komandoj "Bo Peeps". Jis užaugo Čikagoje ir ten šoko tautinių šokių grupėse, o taipgi buvo vadovu įvairiose vasaros stovyklose. Jis yra išgarsėjęs kadaise turėtu 1959 m. "Volkswagen" automobiliu ir savo gitara, su kuria pasirodo per šventes, subuvimus ir stovyklas.

ATEITIS

KOVAS — MARCH
1974

Renata Slapšytė, protokolų sekretorė, yra gimusi 1954 m. gegužės 26 d. Toronte. Ji pirmus metus studijuoja gamtos mokslus Hamiltono McMaster universitete. Žada studijuoti odontologiją. Yra dalyvavusi Toronto "Birbynės" ansamblyje, skautų organizacijoje, mokytojavusi Toronto šeštadieninėje mokykloje ir buvusi jaunučių ateitininkų globėja.

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Kristina Gedrimaitė, sekretorė ir užsienio reikalų vedėja, yra gimusi 1952 m. gegužės 31 d. Hamiltone. Trečius metus studijuoja kūno kultūrą ir sociologiją Hamiltono McMaster universitete, o taipgi mokytojauja Hamiltono šeštadieninėje mokykloje. Ji yra buvusi moksleivių kuopos valdybos narė, du metus jaunučių globėja, vadovavusi vasaros stovyklose ir šokusi "Gyvataro" tautinių šokių grupėje. Dabar lanko Pedagoginį Lituanistikos Institutą Čikagoje neakivaizdiniu būdu.

Marijus Gudinskas, iždininkas, yra gimęs 1953 m. gruodžio 8 d. Hamiltone. Antrus metus studijuoja prancūzų kalbą Hamiltono McMaster universitete. Priklauso studentams ateitininkams, šoka tautinių šokių grupėje "Gyvataras" ir žaidžia krepšinio komandoje "Kovas". Jis yra buvęs iždininku ir vicepirmininku moksleivių ateitininkų kuopoje, vadovu vasaros stovyklose, o dabar maišosi universiteto politikoj. Laisvalaikį praleidžia skaičiuodamas pinigus ir svajodamas apie milijoną dolerių, kuriuos tikisi laimėti "sweepstakes" traukime.

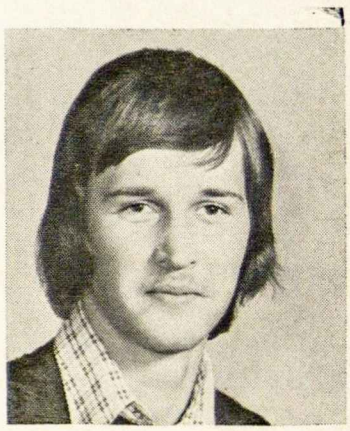

Kun. Simas Razmus, dvasios vadas, yra gimęs 1932 m. kovo 23 d. Žemaitijoje. Jis kadaise priklausė Čikagos moksleiviams ateitininkams, vėliau Romoje, Šv. Kazimiero kolegijoje, priklausė studentams ateitininkams ir buvo draugovės valdyboje įvairiose pareigose. 1959 m. rudenį buvo įšventintas kunigu ir nuo 1960 m. vasaros eina kunigo pareigas prie Čikagos esančioje Joliet vyskupijoje, anglų parapijoje. Mėgsta fotografuoti ir slidinėti.

Viktoras Nakas, jaunučių komisijos pirmininkas, yra gimęs 1954 m. sausio 4 d. Detroite. Priklauso studentams ateitininkams ir antrus metus studijuoja politinius mokslus Michigan universitete. Yra Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdybos narys, BALFo 76-to skyriaus valdybos narys, Detroito SAS kuopos pirmininkas, Ann Arbor LSS kuopos vicepirmininkas ir labai mėgsta jaunučius ateitininkus.

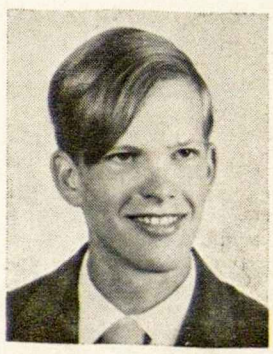

Jaunučių komisijai talkina: Regina Garliauskaitė, 22 metų amžiaus mokytoja; Paulius Kuras 19 m. amžiaus biochemijos studentas; Linas Mikulionis, 21 m. amžiaus inžinerijos studentas. MAS Centro Valdybai pataria Gabija Juozapavičiūtė ir Laima Gustainytė, buvusios MAS CV narės.

MŪSŲ PASAULIS

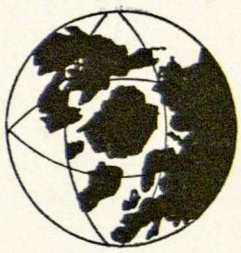

Bendrijos teisių kodekso sudabartinimas yra puikus būdas įnešti gyvybę krikščioniškan gyveniman, pareiškė pop. Paulius VI grupei Bendrijos teisėjų, kurie dalyvavo atsinaujinimo kursuose Gregoriaus universitete, Romoje. Esą reikia vengti kraštutinio juridizmo, keičiant Bendrijos kodeksą, bet jokiu būdu negalima sakyti, kad Bendrijos įstatai nereikalingi ir varžą tikrąją Dievo vaikų laisvę. Bendrijos paslaptis slypinti sakramentiniame dvilypume: matomame įstatyme ir nematomoje malonėje, kurie abu jungiasi į vieną nedalomą tikrovę. Bendrijos ganytojinė veikla todėl taptų bergždžia, jei būtų panaikintas tvirtas ir išmintingas įstatymas. Meilė visada turinti pirmenybę, tačiau be teisingumo, kuris išreiškiamas įstatymais, tikra meilė negali egzistuoti.

Kard. Amleto Cicognani, buvęs net 25 metus apaštališkuoju delegatu JAV-se, mirė šiomis dienomis sulaukęs 90 m. amžiaus. Jis pradėjo darbą diplomatinėje tarnyboje prieš 63 metus. 1933 m. buvo pop. Pijaus XI paskirtas apaštališkuoju delegatu į JAV ir tas pareigas ėjo iki 1958 m., kada pop. Jonas XXIII jį atšaukė į Vatikaną ir pakėlė kardinolu. Po 3 metų jis buvo paskirtas Vatikano valstybės sekretorium. Tas pareigas jis ėjo ir prie pop. Pauliaus VI iki 1969 m. kada atsistatydino dėl senyvo amžiaus. Paskutiniu metu jis buvo visų kardinolų dekanas.

Vienuolinio gyvenimo stiprybė glūdi ne socialinėje ar apaštalinėje veikloje, bet skaistybės, neturto ir paklusnybės įgyvendinime, pareiškė pop. Paulius VI, kalbėdamas tarptautiniame vienuolijų viršininkų suvažiavime. Noras supasaulietinti vienuolinį gyvenimą jokiu būdu, jo manymu, nesuteikia vienuoliams geresnio žmonių problemų pažinimo, o tik juos supasaulietina. Konstatuodamas didelį vienuolių mažėjimą, jis pabrėžė, kad reikia nebijoti ir pripažinti, jog tikras vienuolinis gyvenimas yra sunkus, nes jame pilnai atsiskleidžia kova, kurią, anot apaštalo Pauliaus, turi vesti kiekvienas krikščionis.

Kard. Arturo Tabera Araoz, klaretietis vienuolis, paskirtas naujuoju vienuolijų kongregacijos viršininku vietoj dėl senatvės pa-.sitraukusio kard. Ildebrando Antoniutti, 75 m. amžiaus. Kard. Tabera iki šiol vadovavo liturgijos kongregacijai.

Rumunijos katalikų padėtis nepasikeitė, nors 1973 m. pop. Paulius VI priėmė privačioje audiencijoje komunistinės Rumunijos prezidentą Nicolas Ceausescu ir tuo reikalu tarėsi. Prieš 25 metus Bukarešto nunciatūroje dirbęs a. a. arkiv. Gerald P. O'Hara, pop. Pijaus XII parėdymu, buvo slapta konsekravęs vyskupais šešis rumunus: mons. Joan Ploscaru, kun. J. Maria Duma OFM, mons. Adalberg Boros, mons. J. Dragomir, mons. Juliu Hirtea ir kun. Joseph Schubert. Nei vienas iš jų viešai ir oficialiai vyskupo pareigų eiti negalėjo, o arkiv. O'Hara 1950 m. buvo iš Rumunijos išvytas. Šiuo metu trys iš tų vyskupų dar yra gyvi ir, nors žinomi jau kaip vyskupai, bet vyskupiškų pareigų nei vienas viešai eiti negali. Vysk. Duma, 76 m., eina vikaro pareigas Tirguliu miestelio parapijoje, vysk. Boros spėjama, kad gyvena kažkur Timisoara mieste, o vysk. Ploscaru, 62 m., nors pop. Pauliaus VI dabar paskirtas Lugoj vyskupijos augzilijaru, negauna valdžios leidimo tas pareigas eiti.

Ukrainiečius katalikus pop. Paulius VI užtikrino, kad stengiasi labai nuoširdžiai išspręsti jų problemas. Ukrainiečiai katalikai nori, kad kard. Slipyj būtų padarytas patriarchu ir tokiu būdu ukrainiečiai katalikai taptų savarankiška bendruomene Katalikų Bendrijoje, galinčia šaukti savo sinodus, parinkti savo vyskupus, steigti vyskupijas ir tvarkyti visus savo vidaus reikalus. Vatikano vadovybė mano, kad ukrainiečiai nesudaro atski-

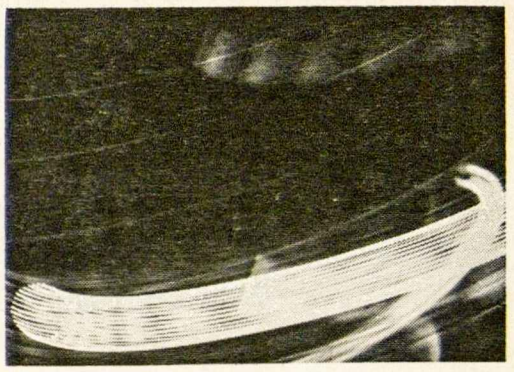

ro patriarchato ir, kad kard. Slipyj negalima duoti patriarcho titulo, nes jis negyvena savo vyskupijoje, kuri yra sovietų okupuotoje Ukrainoje.

Katalikų Bendrija komunistinėj Kinijoj esanti nušluota nuo žemės paviršiaus, anot Vatikano misijų žinių agentūros "Fides". Visos šventovės yra panaikintos ir naudojamos kitiems tikslams, išskyrus Pekinge esančią šventovę diplomatams ir užsienio prekybininkų koplytėlę Kantone. Nei vyskupai nei kunigai niekur viešai nesirodo, nors tarp pabėgėlių į laisvę pasitaiko vienas kitas kunigas ar seselė.

Vysk. Bronislaw Dobrowski, Lenkijos vyskupų konferencijos pirmininkas, susitiko su pop. Paulium VI prieš Lenkijos užsienių reikalų ministerio Stefan Olszowski atvykimą pas popiežių ir nušvietė dabartines komunistinės valdžios pastangas suparalyžuoti vaikų katechizaciją. Valdžia nori įvesti įstatymą, pagal kurį vaikai mokykloje turėtų būti nuo ankstaus ryto iki 6 val. vakaro ar net vėliau. Tai nepaprastai sumažintų vaikams laisvą nuo pamokų laiką, kurio dalį reiktų dar skirti katechizacijos pamokoms.

Smarkiai mažėjantis kunigų skaičius tapo gyvybiniu klausimu Katalikų Bendrijai, pareiškė kard. Gabriel Garrone, katalikiškojo švietimo kongregacijos prefektas, kalbėdamas tarptautiniame Kunigystėn pašaukimų kongrese. Jis kritikavo lengvapėdišką ir indiferentišką kai kurių kunigų seminarijų vadovavimą, kuris tinkamai neparuošia jaunuolius Kunigystės įsipareigojimams.

Kontemplatyviųjų vienuolijų nariai sudaro tik dešimtadalį visų Prancūzijos vienuolijų, tačiau statistikos rodo, kad paskutiniuoju metu du trečdaliai stojančių į vienuolynus pasirenka kontemplatyviąsias vienuolijas. Tai, anot vienuolijų viršininkų generalinio sekretoriaus kun. Jean Francois Barbier, aiškiai rodo maldos dvasios atgimimą Prancūzijoje.

Rodezijoje katalikų kunigais šiuo metu įšventinti 8 negrai. Dabar ten viso yra 41 negras katalikas kunigas.

Fujen katalikiškasis universitetas Taipei mieste, laisvojoje Kinijoje, atšventė savo dešimtmetį. Tas universitetas buvo numatytas steigti Pekinge, bet, komunistams užėmus kraštą, planas liko neįvykdytas. Vis dėlto, pop. Jonas XXIII skatino iš Nanking arkivyskupijos išvytą kardinolą Paul Yu Pin tą universitetą steigti Taipei mieste ir tam reikalui davė 1000,000 dol. Paskui virš milijono dolerių universiteto steigimui atsiuntė kard. Richard Cushing ir taip universitetas pradėjo savo darbą su 400 studentų. Dabar universitetą lanko 9,000 studentų, 10 proc. iš jų yra katalikai. Teologijos fakultetą veda jėzuitai, o kituose fakultetuose darbuojasi Dieviškojo Žodžio vienuoliai ir pasauliečiai kinai kunigai.

Kun. Walter J. Miller SJ, buvęs Vatikano observatorijos vedėjo asistentas ir Fordhamo universiteto pagrindinis astronomas, mirė Niujorke nuo širdies smūgio sulaukęs 69 m. amžiaus. Jis turėjo doktoratą astronomijos srityje iš Harvard universiteto ir specializavosi pulsuojančių žvaigždžių stebėjime. Visiems astronomams jis buvo pagarsėjęs savo žiniomis apie Cygnus — Paukščių Tako "Gulbės Debesį", nes yra padaręs net 2,500 tos žvaigždžių sistemos nuotraukų, kurių kiekvienoje galima priskaičiuoti arti 600,000 žvaigždžių.

Protestantų ir katalikų mokyklų sąjungos Indijoje susijungė į bendrą Krikščioniškųjų Mokyklų Tarybą, kad galėtų lengviau rūpintis visų ten esančių krikščioniškų mokyklų gerbūviu.

Kanadoje įsteigta nauja vyskupija Rouyn-Noranda ir jos pirmuoju vyskupų paskirtas Kvebeko vyskupų konferencijos sekretorius mons. Jean-Guy Hamelin, 48 m. Taipgi paskirtas naujas vyskupas Gravelbourg vyskupijai: mons. oNel Delaquis, 38 m. buvęs Saint-Boniface vyskupijos kancleris

Modernusis žmogus labai dažnai yra tyčiomis aklas Dievo buvimui, pareiškė pop. Paulius VI

Šv. Petro bazilikoje. Kai kurie perša mintį, kad Dievo nėra arba kad Dievas yra miręs, tarsi tokios mintys būtų pažanga žmogaus galvosenoje ar moksle. Tačiau patirtis rodo, kad, panaikinus Dievo problemą, visi kiti dalykai tampa neišsprendžiamomis problemomis, nes pagrindinis priežastingumo pagrindas yra sugriautas. Dievo užmiršimas, todėl, nėra žmogaus išsilaisvinimo, bet jo sumenkėjimo pažymys. Tai nėra mokslinės logikos pabrėžimas, bet pripažinimas savyje visiško neišmanymo apie neišsprendžiamą paslaptį. Krikščionys, iš kitos pusės, žino, kad Dievas yra, bet juo labiau jie yra tikri Jo buvimu, juo sunkiau supranta kas Dievas yra. Bejėgiškumas Dievą tinkamai suprasti kaip tik ir parodo, kad nebūtinai pažanga moksliniame žinojime eina paraleliai su Dievo supratimu. Dievo samprata yra tokia didinga ir visą prašokanti, kad žmogus jos neaprėpdamas ir susigundo ją tiesiog paneigti — atsikratyti didelio galvosūkio.

Katalikai kunigai imasi heroiškų pastangų vesti tikrą kunigišką gyvenimą, nežiūrint kai kurių moralinio nuosmūkio bei įtampos atvejų. Taip prabilo "L'Osservatore Romano", Vatikano dienraštis, iškeldamas daugumos kunigų uolumą bei dorą. Žmogiškai esą suprantama, kad žmogus gali palikti Kunigystės pašaukimą, nes kiekvienas žmogus yra tam tikra paslaptis ir kiekvieno gyvenimas — skirtingas. Todėl negalima viską surūšiuoti vienon rūšin ir pasmerkti žmogų atsisakantį Kunigystės. Iš kitos pusės, kiekvienas kunigas, galvojąs atsisakyti savo pašaukimo, turi prisiminti, kad kančios bei įtampos yra ir nekunigiškame gyvenime.

Misijų kraštų klierikai, Vatikano pageidavimu dabar bus stengiamasi paruošti klierikus Kunigystei jų gimtuosiuos kraštuos, o ne Romoje. Tai pranešė kard. Angelo Rossi, kuris rūpinasi misijų veikla. tiktai filosofiją bei teologiją baigusieji ir kunigais įšventintieji turės galimybę vykti Romon tolimesnėm studijom. Tuo bus bandoma išauklėti kiekvienai valstybei charakteringai savus kunigus.

Protinių ligų bei jų simptomų atpažinimo kursas turėtų būti teikiamas kiekvienam į kunigus besiruošiančiam kandidatui, pareiškė kun. Brian D'Arcy, Airijos protinio sveikatingumo draugijos leidžiamame žurnale. Jis iš praktikos patyręs, jog bent ketvirtadalis pas jį patarimų gauti ateinančių žmonių būna reikalingi ne kunigo, o psichologo pagalbos.

Mažiems vaikams Mišių direktyvų buvo pageidavę daugelis pasaulio vyskupų konferencijų. Todėl Vatikano liturginė kongregacija šiuo metu išleido 3,500 žodžių dokumentą, pagal kurį vyskupai bei liturgistai turės vadovautis įvesdami pamaldas mažiems vaikams. Dokumente pabrėžiama, kad šeima esanti pagrindinis elementas, kuris vaiką turi įvesti į Mišių auką. Todėl nurodoma Žodžio liturgiją Mišių metu vaikučiams pravesti atskirai, jiems suprantamu būdu, tačiau visuomet įjungti juos su visais vyresniaisiais Eucharistijos liturgijon. Bendroji vaikams pritaikytų Mišių struktūra turi pasilikti ta pati. Iki bus paruošta ir patvirtinta speciali Eucharistinė Malda (Kanonas) vaikams, tegalima vartoti dabar mišiole esančias keturias Eucharistines Maldas. Bet gali būti šiokie-tokie pakeitimai įžanginėje Mišių dalyje, Šv. Rašto skaitymuose ir kai kuriose maldose. Be visų Mišiose naudojamų veiksmo ir aprangos simbolizmų, vaikų Mišiose galima įvesti įvairių jiems pagalbinių priemonių kaip pačių vaikų nupaišytų paveikslų ir temai pritaikytų skaidrių. Visos šios direktyvos yra skiriamos dar prie Pirmosios Komunijos nepriėjusiems vaikams, o taipgi asmenims, kurie yra protiniai atsilikę.

90 JAV liturgijos specialsitų turėjo savo suvažiavimą Scottsdale, Arizonoje, kuriame buvo pasiūlyta įsteigti liturgistų akademiją. Taipgi pasiūlyta, kad Ben-

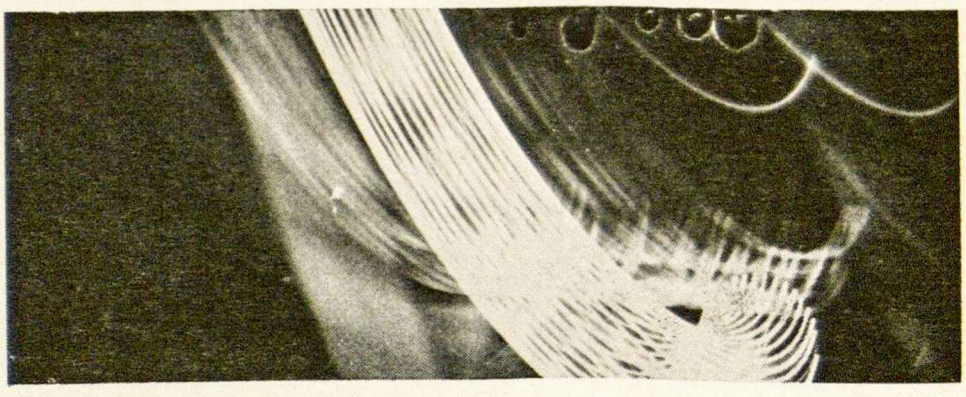

drija atsisakytų kūdikių krikšto kaip normalios praktikos ir pradėtų suaugusių "Bendrijon įvesdinimą" —Krikštą. Kun. John Gallen SJ, vienas suvažiavimo direktorių, pareiškė, kad pasiūlymai raštu buvo išdalinti visiems dalyviams su prašymu pasiųsti savo atsakymus bei nuomones vėliau paštu. Rezultatai bus paskelbti vėliau.

Tarptautinis žydų-katalikų ryšių komitetas trečiame metiniame suvažiavime Belgijoje nutarė studijuoti moralinius ir dvasinius žmogaus teisių ir religinės laisvės pagrindus katalikų ir žydų tradicijose.

Orotodoksų-katalikų komisija studijuos dokumentą Santuokos šventumo reikalu. Dokumentas buvo paruoštas ir jau išstudijuotas tam reikalui skirtos pakomisijos.

Komunistinės Lenkijos min. pirm. Piotr Jaroszewicz pasiuntė laišką su geriausiais linkėjimais kardinolui Boleslaw Kominek, 70 m. amžiaus proga. Jis išgyrė jį kaip padariusį didelį įnašą vakarinėse Lenkijos teritorijose (anksčiau priklausiusiose Vokietijai) ir palinkėjo toliau našiai darbuotis Lenkijos gerovei. Tai pirmas atvejis, kad Lenkijos hierarchijos narys gavo tokį pagyrimą iš komunistinės valdžios viršūnių.

17 rytų apeigų rumunų parapijų JAV, pop. Pauliaus VI pavedimu, dabar organizuojamos į vieną savarankišką vienetą. Tam darbui vadovauti Vatikanas parinko žymų rumunų veikėją mons. Octavian Barlea, kuris viso laisvojo pasaulio rumunus intelektualus apjungė įsteigdamas Rumunų Akademikų Sąjungą. Apskaičiuojama, kad JAV dabar gyvena apie 50,000 rytų apeigų katalikų bei ortodoksų rumunų.

Atgailaujančių pranciškonų brolių bei seserų vienuolijos šiais metais švenčia savo deimantinį įsikūrimo jubiliejų. Šios abi vienuolijos buvo įsteigtos JAV 1898 metais iš Anglijos atvykusio anglikono kunigo Paul Watson ir anglikonės seselės Lurana White. Šios abi vienuolijos su visais savo vienuoliais 1909 m. perėjo į katalikų tikėjimą ir darbuojasi ypatingai santykių tarp katalikų ir anglikonų pagerinimo srityje.

Kard. Luigi Traglia paskortas naujuoju kardinolų kolegijos dekanu vietoj mirusio kard. Amleto Cigognani. Vicedekanu paskirtas kard. Carlo Confalonieri. Kardinolų kolegijos dekano pareigas einantysis, popiežiui mirus, sukviečia visus pasaulio kardinolus naujojo popiežiaus rinkimams.

Šv. Elenos šventovė Lauderdale Lakes, Floridoje, gaisro buvo visiškai sunaikinta. Miesto gaisrininkų viršininkas pareiškė, jog manąs, kad gaisro kaltininkai yra šėtono garbintojai. Jau daugelyje vietų šėtono garbintojų grupės yra naktimis įsilaužę į katalikų šventoves ir jose laikę savo "juodąsias mišias", kuriose niekinamas Švenčiausiasis.

Kun. Rene D'Ouince SJ, teologas ir žymus prancūzų rezistencijos darbuotojas II pas. karo metu, mirė Paryžiuje sulaukęs 77 m. amžiaus. Jis vienu metu buvo kun. Teilhard de Chardin SJ, viršininku ir paskutiniu metu rašė knygą gindamas Teilhard de Chardin mintis.

Kun. Ladislaus Boros SJ, vengras, pagarsėjęs savo knygomis bei straipsniais apie krikščioniškąjį požiūrį į mirtį, pasitraukė iš kunigo pareigų ir paprašė atleidimo iš Kunigystės įsipareigojimų.

Kard. Jozsef Mindszenty buvo Vatikano atstatytas iš Esztergom arkivyskupo ir Vengrijos primo vietos, nes Vatikanas pasidavė komunistinei valdžiai. Atrodo, kad laisvojo pasaulio spauda puikiai suprato visas su šiuo veiksmu susijusias implikacijas ir atitinkamai komentavo. Toronto dienraštis "Globe and Mail" šį įvykį suprato kaip komunizmo pergalę prieš katalikybę ir popiežiaus nusilenkimą žemiškai jėgai. Katalikų Bendrija iki šiol esą visuomet rasdavusi būdų, be jokių kompromisų su žemiška valdžia, vadovauti savo kunigams ir tikintiesiems, net kai jų tiesioginiai vadovai būdavo bejėgiai eiti savo pareigas. Todėl esanti didelė tragedija, kad šis popiežiaus veiksmas sutriuškina milijonų vengrų laisvės viltis, kurias atstovavo savo nenusilenkimu okupantams kard. Mindzsenty. Toronto dienraštis "Sun" pareiškė, kad kard. Mindzsenty —tikėjimo ir laisvės simbolis — tapo paaukotas, kaip ir visi kiti žmonijos principai, politinei naudai. Panašioje padėtyje esąs ir kard. Josif Slipyj, kuris pats pareiškęs, jog Vatikanas yra tapęs jam žiauresniu kalėjimu nei komunizmas. Kard. Mindzsenty, kuris dabar gyvena Austrijoje, spaudos atstovams pareiškė, kad jis pats nei Esztergom arkivyskupijos nei Vengrijos primato neatsisakė. Tas veiksmas buvo atliktas grynai Šventojo Sosto. Jis pareiškė tuo norįs išsklaidyti bet kokį spėliojimą, jog šis žingsnis įvykęs bendru jo ir popiežiaus nutarimu. Kai jis buvęs popiežiaus paprašytas praeitą rudenį atsistatyti iš Esztergom arkivyskupo pareigų, tai popiežiui davė šias neatsistatydinimo priežastis: 1) Vengrijos Kat. Bendrija nėra laisva; 2) Bendrijos vadovų bei darbuotojų paskirstymai priklauso nuo komunistinės valdžios; 3) žadėtoji religijos mokymo ir sąžinės laisvė yra

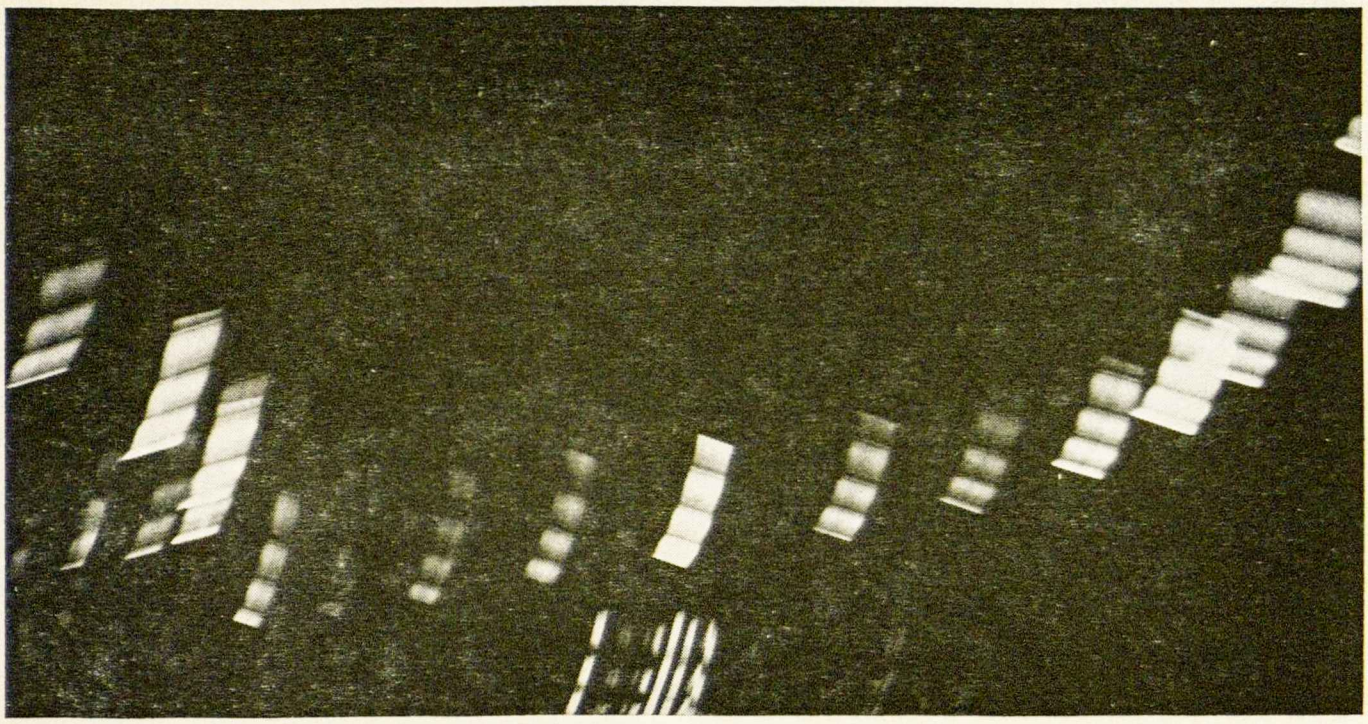

varžoma ir tikintieji yra diskriminuojami; 4) vaikai prieš tėvų norą yra auklėjami ateistinėje dvasioje; 5) paskyrimas komunistuojančių "taikos" kunigų į atsakingas Vengrijos Bendrijos vietas yra sužlugdęs ištikimų tikinčiųjų pasitikėjimą Vengrijos katalikų hierarchija. Kadangi ši padėtis ir dabar nesanti pasikeitusi, tai jo atsistatydinimas ar atstatymas problemos neišsprendžia tik dar pablogina.

Pasaulio Gyventojų Metais paskelbtieji 1974 m. gali kartais kai kuriuos katalikus nuvesti keliais išsiskiriančiais nuo kelio, kurį rodo Katalikų Bendrijos vadovybė. Šį rūpestį iškėlė Vatikano šeimos Komiteto ir valstybės sekretorijato laiškas, išsiuntinėtas viso pasaulio vyskupams. Laiškas įspėja, kad gali kilti minčių, jog tai kas buvo skelbta enciklikoj "Humanae Vitae" jau turi keistis. Tie, kurie panašių minčių laikytųsi, negali būti leidžiami kalbėti Kat. Bendrijos vardu ar sakyti, kad atstovauja katalikišką galvoseną. Katalikai pasauliečiai ir įvairios jų organizacijos turi būti skatinamos reikštis visose politinėse bei kultūrinėse srityse ir rodyti savo išradingumą ugdyme pagrindinių šiuo metu pasaulio kvestionuojamų vertybių, kaip pvz.: gimdymo prasmė ir atsakomybė; pagarba gyvybei ir jos atsiradimui; santuoka, kaip veiksmas atviras naujos gyvybės atsiradimui; kiekvieno teisė gyventi; šeimos, kaip pagrindinės visuomenės celės, teisės; gyvybės kokybės svarba; tautinis ir tarptautinis bendrojo gėrio teisėtumas bei prigimtis. Bendrija turinti Kristaus užtikrinimą ir todėl jokie sprendimai negalį ją priversti daryti doktrinines nuolaidas ar trumparegiškus sprendimus. Bendrijos pareiga esanti būti pilnutinio žmogaus dvasinio ir moralinio išsiskleidimo rodikliu.

Vak. Vokietijos vyskupų konferencija pasmerkė politinius kalinius kankinančias ir sąžinės bei tikėjimo laisves pažeidžiančias valstybes. Nuorašas šio vyskupų dokumento išsiuntinėtas visoms prie Vak. Vokietijos valdžios akredituotoms diplomatinėms atstovybėms.

Mėlynosios Armijos vedama tarptautinė šventkelionė už taiką šiuo metu yra atvykusi Japonijon su Fatimos Marijos statula, kuri pastatyta Hirošimos šventovėje. Paskui statula bus vežama į Saigono baziliką Vietname ir galiausiai atsidurs Jeruzalėje.

Pasaulinės liuteronų federacijos ir Vatikano krikščionių vienybės mišrioji komisija antrame savo susirinkime nutarė ateinančiame susirinkime atidžiau išstudijuoti Eucharistijos ir vyskupystės klausimus. Komisijos kopirmininkai yra: vysk. Hans L. Martensen —katalikas iš Danijos ir prof. Lindbeck — liuteronas iš JAV.

Kard. Stefan Wyszynski pasisakė prieš Lenkijos mokyklose įvestą lytinių klausimų netinkamą aiškinimą. Esą, vietoj kiek galima anksčiau išmokius jaunuolius bei jaunuoles panaudoti savo protą ir valią lytinių geismų kontrolei, jie yra mokomi išnaudoti kiekvieną pasitaikančią progą savo geismų patenkinimui.

Aukščiausias V. Vokietijos teismas nusprendė, kad maldos gali būti kalbamos ir religijos pamokos dėstomos viešosiose mokyklose. Mokiniai, kurie nenori melstis, gali tuo metu išeiti iš klasės, tačiau ir jie turėtų būti mokomi tolerancijos — pasilikimo klasėje maldų metu.

"Radio Veritas",Kat. Bendrijos radijo stotis Maniloje, Azijos vyskupų konferencijų federacijos nutarimu bus panaudota Evangelijos skleidimui visoje Azijoje, įskaitant ir komunistinę Kiniją. Ta stotis su naujais įrengimais ir patobulinimais pasieks daugiau nei pusę viso pasaulio žmonijos.

JAV gyventojų lankančių šventoves sekmadieniais skaičius pastoviai krenta jau nuo 1958 m. Pasirodo, tas mažėjimas priklauso beveik visiškai nuo katalikų einančių sekmadieniais į Mišias skaičiaus mažėjimo, nes kitų tikinčiųjų lankymo proporcija nepasikeitė. 1973 m. statistikos rodo, kad tais metais JAV tik 55 proc. katalikų reguliariai ėjo sekmadieniais į Mišias.

Vatikanas jau paskelbė 1971 m. visos Kat. Bendrijos statistikas. Tokios statistikos visuomet skelbiamos po dviejų metų, nes tiek laiko užtrunka surinkti visas žinias iš visų pasaulio kraštų, kuriuose yra katalikų. Pagal šias žinias 1971 m. gruodžio 31 d. pasaulyje buvo 2,328 vyskupijos ar joms panašūs padaliniai, 290,766 parapijos bei misijos, aptarnaujamos 420,429 kunigų, kurių 270,737 buvo pasauliečiai ir 149,692 — vienuoliai. Taipgi buvo 1.09 milijono seselių, brolių bei diakonų pasaulyje. Per tuos metus Kunigystę metė 1,894 pasauliečiai kunigai, o naujų kunigų buvo įšventinta 4,469.

Apie Lietuvos padėtį šiomis dienomis rašo visa eilė laikraščių. Toronte leidžiamas laikraštis "The Catholic Register" vasario 16 d. numeryje visą pirmutinį puslapį skyrė Lietuvos dabartinei padėčiai nušviesti. Ten aprašomas dabartinis tikinčiųjų vedamas pasipriešinimas bedievybei: raštai su tikinčiųjų parašais, kunigų teismai, bei pogrindyje leidžiama Lietuvos Katalikų Bendrijos Kronika. Žinios bei duomenys surinkti bei straipsnis parašytas pačios laikraščio redakcijos darbuotojų. Taipgi apie Lietuvos religinę padėtį plačiai aprašoma JAV laikraščiuose: "The New World" ir "The Catholic News". Abiejų straipsnių autoriai lietuviai. Pirmajame laikraštyje savo kelionę po Lietuvą ir jos sunkią dabartinę padėtį aprašo Jonas Kudirka, o antrajame — su įžanga apie Amerikos Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės pasiųstą protestą JTO Žmogaus Teisių komisijai, rašo Jurgis Kusleika, paminėdamas svarbesnius priespaudos veiksmus ir palygindamas Lietuvos padėtį su savarankiškesnėmis valstybėmis kaip Čekoslovakija ir Lenkija.

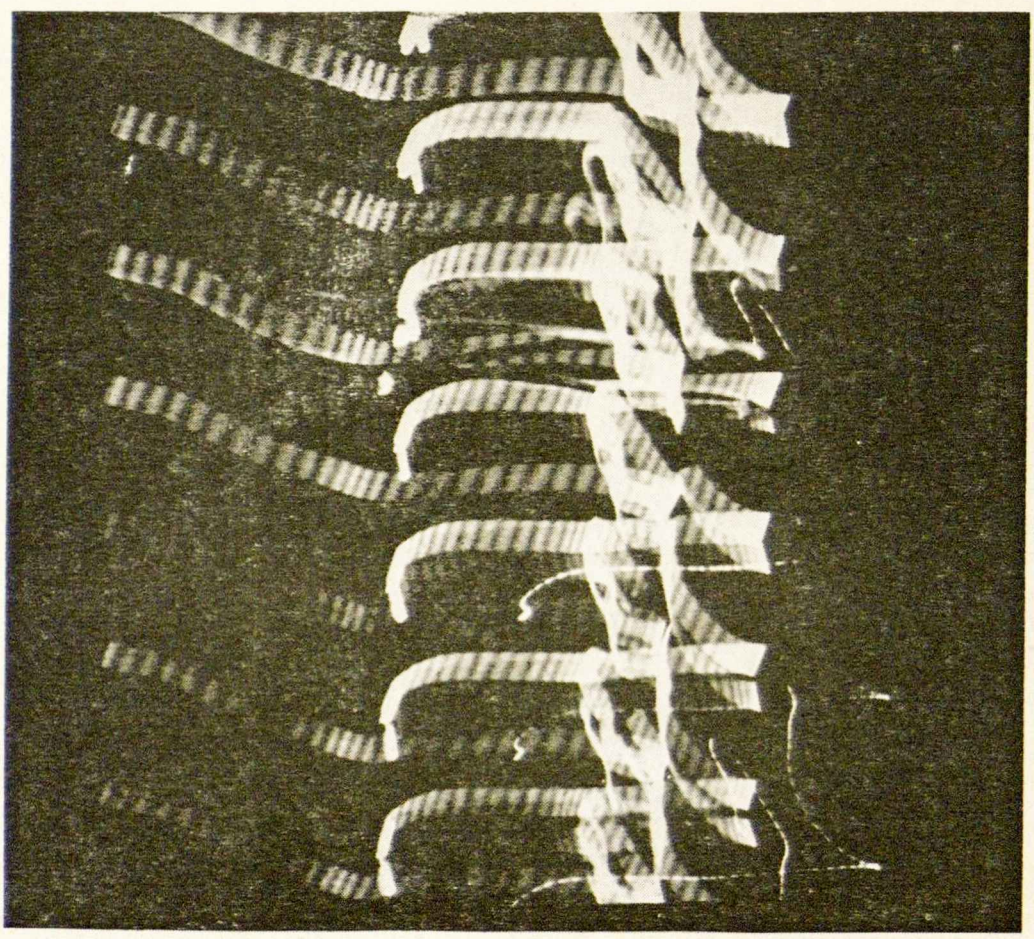

Dievo ieškojimas ir jo atradimas

SESUO MARIJA PALMIRA

Dievo ieškojimas asmeniniam žmogaus gyvenime yra nelengva paskirtis. Vargiai atrasime asmenį, įskaitant ir šventuosius, kuris vienkartiniai būtų Dievą atradęs ir pasilikęs toje pakopoje. Suvokti ir net gamtoje išskaityti, kad Dievas yra ir į Jį tikėti, yra lengvesnė užduotis, negu Jį nuolat naujai atrasti. Ką reiškia naujai atrasti Dievą, jei jau kartą Jį atradome?

Negalima įrodyti, kad Dievo nėra. Bet negalima Dievo buvimo taip įrodyti, kad netikintis žmogus iš pokalbio ar išklausęs pamokslo išeitų tikintis, ir taip pilnai tikintis, nepapildomai, kad nieko daugiau nebūtų galima atrasti nei praregėti. Tikėjimas veikiau yra kaip Evangelijoje minimas raugas: — "Dangaus karalystė panaši yra į raugą, kurį moteriškė ėmė ir įmaišė trijuose saikeliuose miltų, kolei visa įrūgo" (Mato 13, 33-34).

Kai jau žmogus kartą pajunta to dieviško raugo kvapą, kai jis pajunta tą Dievo buvimo šilumą, tada kyla noras Jį išvysti ryškiau ir pilniau, ieškoma kelių vedančių į Jį. Dievo ieškojimui ir atradimui yra daug kelių. Visi jie yra geri, jei jų pagalba galima atrasti tai ko ieškoma. Kiekvienas iš mūsų kitam žmogui galime būti akys, kurios atveria Dievą. Bet galime būti ir tas lūžtantis tiltas, kuris lūžta ir kitus su savim gramzdina. Mes esame tik tai kas esame ir kitam galime duoti tik tai, ką patys turime. O turime tiek, kiek ieškome ir atrandame.

Gal būtų verta atkreipti dėmesį į vieną moterį, minimą Evangelijoje, kaip ji Kristaus ieškojo. "Jiems einant toliau, atsitiko, kad Jis įėjo į vieną kaimą. Tenai viena moteriškė, vardu Morta, priėmė Jį į savo namus. Ji turėjo seserį vardu Mariją, kuri atsisėdo prie Viešpaties kojų ir klausėsi Jo žodžių. Morta turėjo daug visokio darbo su patarnavimu. Ji — sustojo ir tarė: Viešpatie, tau nerūpi, kad mano sesuo palieka tarnauti mane vieną? Sakyk jai, kad ji man padėtų. Viešpats atsakydamas jai tarė: 'Morta, Morta, sielojiesi ir esi susirūpinusi daugeliu dalykų, o reikia tik vieno. Marija pasirinko geriausią dalią, kuri nebus iš jos atimta' " (Luko 10, 38-42).

Tai buvo Marijos rekolekcijų diena. Viešpaties apsilankymas jos namuose — lyg naujas Jo atradimas, Jo dvasios įliejimas savojon. Ji visa paliko ir atsisėdo prie Jo kojų. Reikia manyti, kad ir Marija turėjo tam tikras pareigas namuose, bet ji gebėjo, bent dalį laiko skirti klausimui Viešpaties žodžių. Šitam ramiam įsiklausyme siela malonės veikiama gali išvysti Viešpatį naujoj šviesoj, naujam aiškume.

Jei dabar Mokytojas praeitų mūsų gyvenamo miesto gatve, sustotų ties mūsų namu ir pasisiūlytų dieną praleisti su mumis, kažin kaip mes reaguotume į tokį Jo pasiūlymą? Ar mes peržvelgę savo dienos darbus, rastume valandėlę praleisti su Juo?

Ano meto Palestinos gyvenimo tempas buvo kitas, mūsų vėl kitas. Bet ar tada visi to miestelio žmonės, kuriame Kristus buvo sustojęs, sėdosi prie Jo kojų susimąstymui? Ir mūsų skubotam gyvenime gal dar galima rasti laiko nuotrupėlių, kurias būtų galima praleisti Jo artumoj. Ar tuos laikotarpius vadinsime rekolekcijom, susikaupimo ar maldos dienom, tai ne esminis dalykas. Svarbiausia, kad mes atsivertume Jam ir permąstytume su Juo kaip privalome tvarkyti savąjį gyvenimą. Jis žino, kad mes šito pasitarimo reikalingi ir Jis klausys mūsų pasipasakojimo. Aišku, ir mums reikės Jo patarimų išklausyti, ir tai bus labai naudinga.

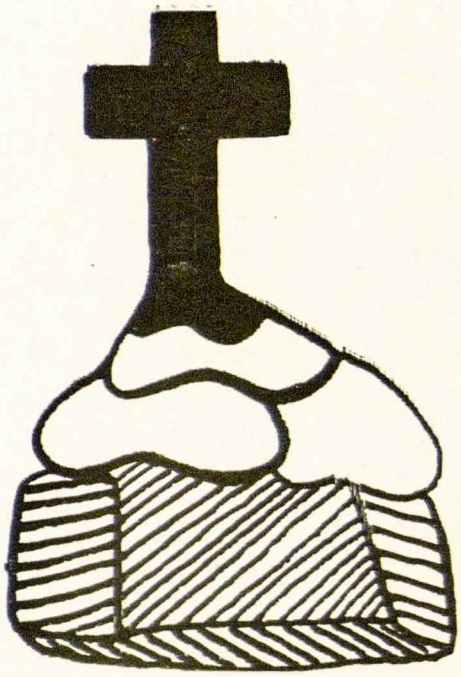

Atrasti Kristų istorijoje kaip asmenį, gyvenusį ir veikusį, yra didelis laimėjimas. Bet jei Jo istoriškumas bus pripažintas tik ta prasme kaip kiekvieno žymaus žmogaus, palikusio pėdas istorijoje, tai mūsų asmeniniam gyvenime tiek tepadės kaip aklam pavartymas knygos puslapių, kaip žuvies prinešimas prie jūros krantų, bet nepanardymas jos į gelmes.

Atrasti Kristų-Dievą asmeniškai sau, kad pradėtume gyventi Jo gyvenimu, reikia nemaža pastangų, lyg ir perkopti save, atsistoti lyg ant kitų bėgių. Pati Dievo sąvoka žmogiškam ribotumui yra sunki, ar bent nelengvai įveikiama. Sukurtasis pasaulis Dievą atspindi galingą, didį, o kartais net triuškinantį, jei Jo ieškome gamtoje turinčioje didelę jėgą. Teologai ir teologija tikintiesiems Dievo sąvoką bando perduoti objektyviai, nepažeistą atitinkančią apreiškimą. Bet kai žvelgiam į Mistinį Kristaus Kūną, Jo Bendriją, kiek čia randam sielų nuostabaus šventumo, kurios viena nuo kitos skiriasi nepakartojamom savybėm, tuo individualiu nueitu keliu tik tai sielai savitu. Jos Dievo sąvoką perduoda subjektyviai — pačiu savo gyvenimu. Dauguma tų sielų, kurios gyveno ir gyvena intymų gyvenimą su Kristumi, kurios Evangeliją nuolat skaito, medituoja, ir pritaiko savam kasdienos gyvenime, nebuvo nei teologai, nei teologijos studentai. Tuo nenoriu pasakyti, kad teologinė studijos nebūtinos ar neatveria Dievo. Jos labai naudingos ir jei randame galimybių, turėtume jomis pasinaudoti. Bet gal čia derėtų priminti, kad žmogaus atsivėrimas ir atsidavimas Dievui visu gyvenimu ir Jo atradimas, ateina malonės keliu, maldos jėga, atgailos pratyba. Ateina kaip srovė, kaip nelaukta jėga, kaip šviesa, išsklaidanti šešėlius ir praturtinanti sielą nauju praregėjimu.

Ieškant Dievo ir Jo artumos, negalime išeiti iš teologinių ribų — rėmų, negalime apsilenkti su Bendrijos mokslu, jos paskirtimi ir susižavėti miražais. Bet negalime norėti, kad teologai ir pamokslininkai mus suvestų su Viešpačiu. Šis darbas tenka atlikti pačiam, nes tai priklauso mūsų laisvajai valiai, laisvam apsisprendimui. Teologai, dvasininkai, kunigai, gali praverti duris, nušviesti kelius, bet ar mes per tas duris įeisime, ar tuo keliu žengsime į savo aukštąjį tikslą, tai jau priklausys nuo mūsų laisvo apsisprendimo. Ir reikėtų to apsisprendimo neužmesti patogesniam laikui, bet pradėti dabar. Nei praeitis, nei ateitis nepriklauso mums, o tik dabartis. Mes turime tik DABAR. Atrasti Dievą ir Jį praregėti taip, kad jis keistų mūsų asmeninį gyvenimą ir mūsų apsisprendimus, galime tik mes patys. Jokie teologai nepajėgs mums Dievo atverti, jei mes patys Jo neieškosime, jei per jų atvertas duris nenorėsime įžengti.

Sveikintini tie sąjūdžiai ir grupės, kurie reguliariai visa palikę atsideda mąstymui, maldai, Evangelijų skaitymui, kad visa tai pritaikius savam asmeniniam gyvenimui. Kai žmogus sueina į nuoširdų ryšį su Kristumi, kai jis atpažįsta Kristų kaip savo Atpirkėją, Brolį ir Mokytoją, tada ir prisikėlimo Aleliuja nėra tik gražus Velykų varpų skambesys, kurio aidai nubanguoja ir vėl lieka nyki tuštuma. Kai žmogus atsiveria Kristui savu gyvenimu, Kristus jį pripildo savimi. Žmoguje jau nebėra tuštumos. Tai nereiškia, kad jo gyvenime kasdien skambėtų Velykų Aleliuja, bet jis gebės išgirsti džiaugsmo gaidas ir kančioje, aukoje, vienišume, kiekvienos dienos nuovargyje. Jis atras tikrą savo gyvenimo prasmę ir sustiprins savo ryšį su Viešpačiu, ir atras savo gyvenimo tikslą Viešpatyje.

Kodėl kai kurie vaikai

bėga iš namų

(tęsinys)

Kokios yra pačios didžiosios blogybės šiandieninėje visuomenėje, kurios atstumia jaunuolį? Kodėl jaunimas su tokia ironija kalba apie taip vadinamą "establishment"?

Į klausimą atsako Sofija Butkevičienė, sociologijos studijas baigusi Toronto universitete magistro laipsniu. Ji taipgi turi "advanced diploma in social work" ir dabar dirba Toronto Mental Health Centre.

Sofija Butkevičienė: Aš kalbėsiu turėdama omeny daugiau Šiaurės Amerikos kontinentą ir jo civilizaciją. Jaunimą aš skirsiu į dvi grupes: pasyvų jaunimą ir aktyvų ar protesto jaunimą.

Kokie yra nedatekliai ar blogiai šioje visuomenėje? Pažvelgus į šio kontinento visuomenę, atrodo, kad visuomenė nebemoka kentėti. Tie simptomai daugiausia pasireiškia tokiais būdais: perdėtas materializmas; dvasinis ir moralinis nusmukimas; visokeriopas autoriteto nužeminimas; sensacinė komunikacija; spaudos laisvė be pareigos jausmo; stoka auklėjimo kai kuriose mokyklose, (čia aš turiu omeny universitetus, kurie paruošia studentus darbui, bet neperduoda žinių taip, kad jie galėtų tinkamai naudoti savo gyvenime); neturėjimas reikšmingų bei prasmingų tikslų gyvenime; stoka bendrų, sukalbamų vertybių; stoka vidinės disciplinos; per maža vadovavimo ir įsijungimo vyresniųjų, nurodant teisingus kelrodžius jaunimui.

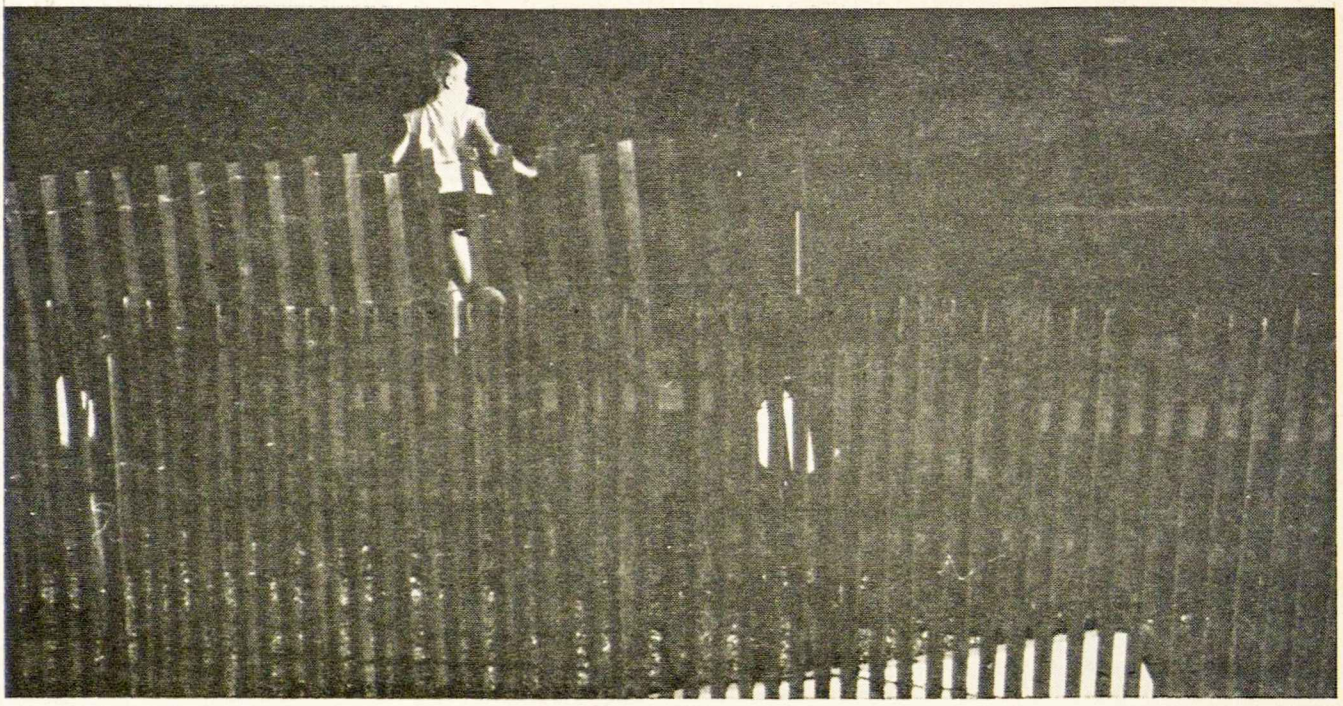

Kodėl visa tai atsitiko? Atsitiko todėl, kad įvyko labai daug permainų, labai daug pasikeitimų. Mes dar negirdėjome užrašytoje istorijoje tokių pasikeitimų, kaip dabar įvykusieji. Visuomenė pasidarė labai abejinga savimi šiandieną. Ji yra nuolat bombarduojama komunikacinių priemonių žiniomis, kad jaunimas yra priešingas suaugusiems, nedraugiškas, vartojąs narkotikus, ištvirkęs, riaušių kėlėjas ir t. t. Taigi, atrodo, kad visuomenė pergyvena protestą prieš visokias autoriteto formas. Kai kurie iš mūsų visa tai yra pergyvenę asmeniškai, kiti — nepergyveno. Bet yra dar ir didelė dauguma žmonių, kurie tyli ir su baime pripažįsta, kad šitokios žinios turi labai daug tiesos.

Kas mus daugiausia kankina? Dalis mūsų kančios atsispindi tame, kad jaučiamės esą netinkami tėvai. Atrodo, kad tame profesionalų amžiuje mes nebemokame išpildyti tėvų ir suaugusių rolės. Bet daugiausia kas mus baimina, tai kad mes nesame pajėgūs ar neturime tinkamų metodų pakreipti jaunimą dirbti su mumis. Buvo anksčiau jaunimo judėjimų, bet jie ateidavo ir praeidavo. Anksčiau visuomenė netoleravo tokio maištingo, neramaus jaunuolio kaip šiandieną. Bet mes šiandien likome daugiau apatiški — bijome juos konfrontuoti. Tik kartais sutinkame su jų poelgiais ar viešai juos pasmerkiame. Šiandieną visuomenė yra pastatyta konfrontacijos plotmėje su jaunimo reikalavimais.

Kodėl tas viskas įvyko? Priežasčių tam yra daug. Viena iš tokių yra, kad žmogus atidarė duris į naują laikotarpį, į naują technokratinę erą. Su naujais techniškais išradimais žmogus pagerino sau materialinį pasaulį. Todėl jis pats padarė įvairiausius pakeitimus visuose savo gyvenimo sluoksniuose. Tiems pakeitimams reikia prisitaikyti. Pasaulis yra visai kitoks šiandieną nei maždaug prieš 20-30 metų. Dabar nebėra to reliatyvaus pastovumo, kurį mūsų tėvai turėjo. Gyvenimo skuba yra didelė. Žmogaus santykiavimas su kitu žmogumi ir objektais pasidarė labai skubotas. Mes likome lyg kokie klajokliai — nomadai. Visuomeninės institucijos ir gyvenimo vertybės iš pagrindų keičiasi. Šitokie pasikeitimai nebūtų blogas pažymys, jeigu jie nebūtų per dideli, per daug staigūs, ir jei visuomenė rastų tinkamų būdų padėti jaunimui peržengti iš vieno laikotarpio į kitą. Sociologai, studijuodami pasikeitimų įtakas į žmogaus organizmą, sako, kad gerą adoptaciją galima rasti tuomet, kai naujų dalykų pri-

statymas yra arba nepermažas arba neperdidelis. Organizmas neperneša perdidelės ir perstaigios permainos arba atvirkščiai.

Ką jaunimas mums sako? Jaunimas mums sako štai ką. Aš nenoriu būti tavo kopija, nes yra daug dalykų tavyje, kurie man nepatinka. Tu man šneki apie kažkokias savo tradicines gyvenimo vertybes. Aš nestatau klausimo ar tavo gyvenimo vertybės buvo naudingos tau, bet jos liko netinkamos šiam amžiuje. Be to, tu pats negerbi tų vertybių, nes aš matau beveik kas dieną kaip tu jas išjuoki, pašiepi. Tu lauki iš manęs, kad aš prisidėčiau išlaikyti visuomenės vienetą, bet tu neleidi man pasireikšti pagal mano nuožiūrą kaip aš galėčiau prisidėti. Tu mane padarai vartotoju tavo paties pertekliaus. Tu nori mane padaryti vartotoju tavo švietimo programos, kuri yra suprojektuota institucijų, kurias tu išlaikai. Tu mane darai ėdriu vartotoju medžiaginių vertybių. Tu man retai paskiri progos pajusti, kad aš esu esminis ir svarbus visuomeninis narys. Kai tu man retkarčiais paskiri laiką pabūti kartu, aš stengiuosi interpretuoti tau savo idėjas, sunkumus ir nepasisekimus. Tu išklausai mane, bet tu negirdi ką aš tau sakau. Tu nepajėgi, o gal nenori padėti man spręsti savo problemas, kurios yra apsėdusios mane. Tu nesuvoki, kad aš prašau tavęs direktyvų savo ateičiai. Kadangi tu manęs negirdi, tu man nenustatai ribų ir aš įgaunu visišką laisvę. Aš jaučiuosi pašalintas nuo dialogo su tavim. Kadangi nėra tikro pokalbio tarp manęs ir tavęs, aš nesijaučiu reprezentantu tavo sukurtose politinėse, ekonominėse, švietimo ar socialinėse institucijose. Man yra sunku suprasti, kad ir tu buvai kadaise jaunas, nes aš nematau tavyje supratimo man, mano skausmams brėstančiame amžiuje, o ypatingai tokiame pereinamame laikotarpyje, greitai lekiančiame gyvenime, kur man nuolat liepia keistis, keistis ir keistis ir prisitaikyti prie to nuolatinio keitimosi. Labai dažnai mano svajoti idealai sugriūna nuo įsigalėjusios pasaulyje neteisybės. Šitoks stovis padaro mane nuliūdusį. Aš įtarinėju tave ir nepasitikiu tavimi, nes tu savo apsileidimu leidai įsigalėti asmenims, kurie iššudė milijonų milijonus žmonių, panaudojo atominę bombą žmonių išnaikinimui, sukūrė tautų ir rasių diskriminaciją. Tu apiberi mane savo dovanomis, manydamas, kad aš pajėgsiu užmiršti įvairius savo gyvenimo skausmus ir nežinomą ateitį, kuri baimina mane. Aš turiu rasti atsakymą sau tarp dviejų galimybių: prisitaikyti prie tavęs, elgtis pagal tavo valią, ar visiškai sukilti prieš tave. Jei aš seksiu pirmąją vagą — turėsiu tylėti ir paklusti tau. Ta paklusni tyla greičiausiai sutrukdys progresą mano ateities gyvenimo vystymuisi ir atitinkamam brendimui. Jei aš imsiu antrą kelią — aš tau suteiksiu daug skausmo per nuolatinę konfrontaciją, o gal net atsiskyrimą nuo tavęs. Todėl ateitis priklausys nuo mūsų abiejų. Bet kuriant tą ateitį tu neatstumk manęs, nenužmogink mane, nepadaryk mane svetimu, neversk mane pasitraukti nuo žmonių, pasidaryti vienišu, pulti į kriminalinius nusikaltimus, narkotikus, paleistuvavimą, ir tuščią ir beprasmį gyvenimą. Tavo padėtis yra daug lengvesnė negu mano: tu kovoji už save ir už jaunimą, kuris tyli, o man reikia kovoti už save, su tavimi ir su jaunimu, kuris tyli.

Kokie sunkumai ir pavojai laukia jaunuolio išėjusio iš namų, visiškai gyvenimui nepasiruošusio? Ar visuomenė deda pakankamai pastangų padėti atsidūrusiems bėdoje? Ar yra kokios įstaigos, institucijos?....

Klausimą atsako Gabija Juozapavičiūtė, baigusi psichologiją Toronto universitete. Šiuo metu ji ruošiasi magistro laipsniui. Jos tezė yra: "Social Policy and Planning".

Gabija Juozapavičiūtė: Didžiausia blogybė ir pavojus — praradus šeimos užnugarį, nežinant kur kreiptis, ką daryti nelaimės atveju, kur gyventi, iš kur gauti pinigų pragyvenimui — tai gal kyla iš to, kad tėvai per daug bandydami apsaugoti vaiką, vengia diskusijų bei informacijos apie nemalonius dalykus, kaip, pavyzdžiui, vaiko pabėgimą iš namų. Užtat vaikas išeina taip kaip stovi.

Jeigu nekalbame apie lietuvišką visuomenę, o bendrai apie visuomenę mūsų aplinkoje, tai matome, kad visuomenė yra dėjusi pastangų išėjusiems iš namų padėti. Ar tos pastangos yra naudingos ir ar jos yra naudojamos — tai kitas klausimas, kurį nusprendžia pastangų sėkmingumas. Pirmiausia pažvelkime į tai kokios yra galimybės išėjusiam iš namų gyventi, maitintis ir turėti pakankamai pinigų pragyvenimui. Galimybes parūpina oficialiai pripažintos institucijos bei agentūros. (Kaip pavyzdį aš paimsiu Ontario provinciją ir Toronto miestą). Ontario provincijoj veikia Department of Community and Social Services, o taipgi rūpinasi miesto valdžia ir privačios institucijos. Yra, pavyzdžiui, organizacija, susidedanti iš dviejų padalinių: "Big Brothers" ir "Big Sisters", kuri veda vadinamus "Youth Hostels", "Shelter Residences" ir t. t. Jų tikslas yra surasti draugų vaikams, kurie daugiau nebeturi savo šeimos užnugario. Yra gerai žinomi YMCA ir YWCA, policijos "Youth Squad", "Children's Aid" ir t. t. Taip pat yra dedamos pastangos atidaryti specialiom problemom namus, kaip pvz. nevedusiom motinom prieglaudas ir t. t. Ligoninėse yra dedama daugiau pastangų vesti "Social Services Department". Tai yra prieinamiausia vieta atkeliavusiam į miestą, nežinančiam kitų institucijų ir kitų prieglaudų jaunuoliui. Labai dažnai yra naudojamos ligoninės kaip priemonės. Taip pat yra oficialiai pripažinta "counselling" mokyklose ir agentūrose kaip "Family Service and Association".

Kadangi yra pripažįstama, kad labai mažai jaunuolių, kurie yra išėję iš namų, naudojasi šitomis oficialiai pripažintomis institucijomis, daugiau pastangų yra dedama steigimui "detached workers". Jie nepriklauso jokiai organizacijai oficialiai. Tai yra bandymas surasti žmones, kurie tikrai reikalingi pagalbos, rasti būdą prie jų prieiti, jų neatbaidant. Jaunuolis, kuris yra 16 m. ar daugiau, turi teisę gauti pašalpą iš valdžios, jeigu jis yra bedarbis ir turi pastovų gyvenamąjį adresą, nes prašymas yra duodamas tame mieste, kuriame gyvena. Be gyvenamo adreso nuro-

dymo jis negali gauti jokios pašalpos. Tikra bėda yra tam jaunuoliui, kuris išeina iš namų 15 m. ar jaunesnis. Jeigu jaunuolis neturi pastovaus gyvenamo adreso ir negali gauti pašalpos, jis gali gauti maisto ir gali nakvoti taip vadinamuose "Youth Hostels". Pagalbos dažniausiai yra ieškoma problemai jau iškilus. Tai labai pasunkina darbą. Trūksta priemonių, kurios būtų vystomos išvengimui panašių problemų. Valdžia tik dabar tai pradeda daryti. Daugiausia pagalbos teikia tie žmonės, kurie supranta vaiko blogą elgesį, bet kurie tuo pačiu jam nepritaria. Svarbiausia čia yra supratimas kodėl vaikas taip elgiasi. Tie, kurie bėga iš namų, nori būti savarankiški. Todėl labai mažai iš jų ieškos pagalbos iš valdžios ar jau įsikūrusių agentūrų. Problema taip pat glūdi ir tame, kad ne visi žino, jog pagalba yra duodama arba nežino kur kreiptis. Problema taip pat gali kilti tada, kai pabėgęs vaikas iš namų nežino savo teisių — iš kur jis gali gauti finansinę bei teisinę pagalbą. Alternatyva tam randasi neoficialiose įstaigose. Jeigu eisime pasivaikščioti Toronte Yonge gatve, matysime dažnai ant skersgatvių stovinčius ilgaplaukius, su kuriais mes nelabai norime daug ką bendro turėti. Jie pardavinėja laikraštį "Gorilla" ir kitokius "subculture" leidinius. Tie studentų leidžiami laikraštėliai ir žurnalai nurodo kur jaunuolis, kuris nenori eiti į oficialiai pripažintas institucijas, gali gauti valgyti, nakvoti, kur jis gali susitikti kitus panašioje padėtyje esančius jaunuolius. Taip pat nauda yra ir ta, kad tie žmonės vaikštinėja pačiose viešiausiose sankryžose. Jaunam žmogui atkeliavusiam į miestą ir nežinančiam kur eiti, labai lengva yra prieiti prie šitokio žmogaus, kuris stovi skersgatvyje, ir pasiteirauti. O šie ilgaplaukiai stengiasi duoti tikrą nuoširdžią pagalbą išlaikant jaunojo pakeleivio "anonimity" — nenorėjimą, kad kas nors apie jo problemas sužinotų.

— — —

Visi šie pasisakymai atskleidė bent dalelę šviesos apie vaikų iš namų bėgimo priežastis. Matėme, kad labai daug veikia vaiką pati šeima. Kiekviena nedarna šeimoje neigiamai gali atsiliepti jaunuolyje. Taipgi nemažą įtaką jaunuoliui turi jo natūralus nepriklausomybės troškulys ir jaunuolio charakteris, kuris kai kuriuose yra nuosaikesnis, o kituose — labai smarkus. Įtakos jaunuoliui turi ir visa kita aplinka: mokykla, draugai. Vieną paveikia daugiau, kitą — mažiau. Pati didžiausia, tur būt, priežastis — tai mūsų gyvenamosios aplinkos visuomenės ligotumas, kuris daro nepaprastą įtaką visiems — suaugusiems ir jauniems: dvasinis ir moralinis nuosmūkis, sensacingumas, spaudos laisvė be pareigos jausmo, auklėjimo principų stoka mokyklose ir bendrų vertybių stoka. Ta visuomenė dabar bando įvairiais būdais padėti vaikams pabėgusiems iš namų, bet negali gydyti pačių bėgimo priežasčių, nes savyje ligos nemato.

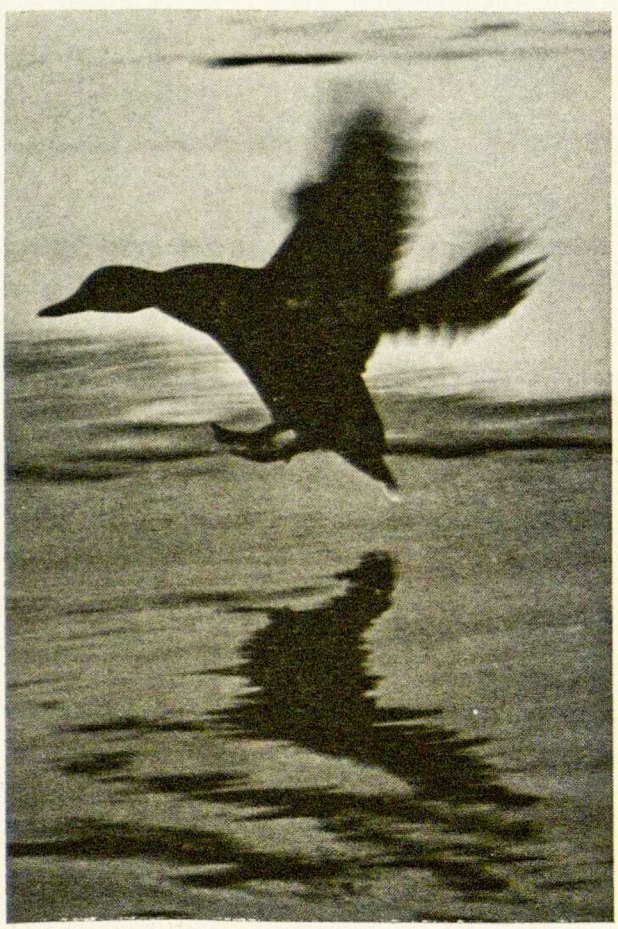

ANT MOTINOS KELIŲ

KUN. K. ŽITKUS

O Motina mano, ar Sūnų pažįsti?
Ar toks buvo Jėzus, kai Tu Jį supai,
Kai dievišku grožiu Jis švietė jaunystėj?
Ir Tu — šiandien skausmo šešėliu tapai.

Jo šventąjį kūną išniekino žmonės...
Paliko sukruvintą, mirusį Tau...
Ir kas, jei ne Tu, po šios skausmo kelionės
Jam ašaros kruviną Veidą nuplaus?

Pervertas kojas leisk man išbučiuoti,
Kai Jis iš altoriaus į širdį ateis...
Ten niekam aš Jo neleisiu kryžiuoti,
Tik Tu mano sielai Jo meilės suteik.

GIESMĖ:

Kai diena ateis mirimo,
Duok per Motiną man, Kristau,
Skirtą teisiesiems vainiką.

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

MELANCHOLIKO MINTYS

Koks bejėgis žmogus yra!
— Kaip ta vėjo pučiama nendrė lauke:
Ji gali būt mindžiojama,
Ant jos spiaudoma...
Kai stipresnis vėjas papūs,
Negali gintis —
Tik lenktis jam, ant kelių klupt.
O ką gali daryt?
Tik lauk,
Tik lauk kol tave nuskins.

Koks bejėgis žmogus yra!
— Kaip šviežiai laukus nubaltinęs sniegas:
Jį spardo, spaudžia, mėto, tranko
Kol, kantrybės netekęs,
Sukietėja — tampa ledu.
O ką gali daryt?
Tik lauk,
Tik lauk kol vėl, meilės šilumos gavęs,
Ištirpsi.

Koks bejėgis aš esu!
Bet ką gali daryt?
Tik laukt...

Tomas Girnius

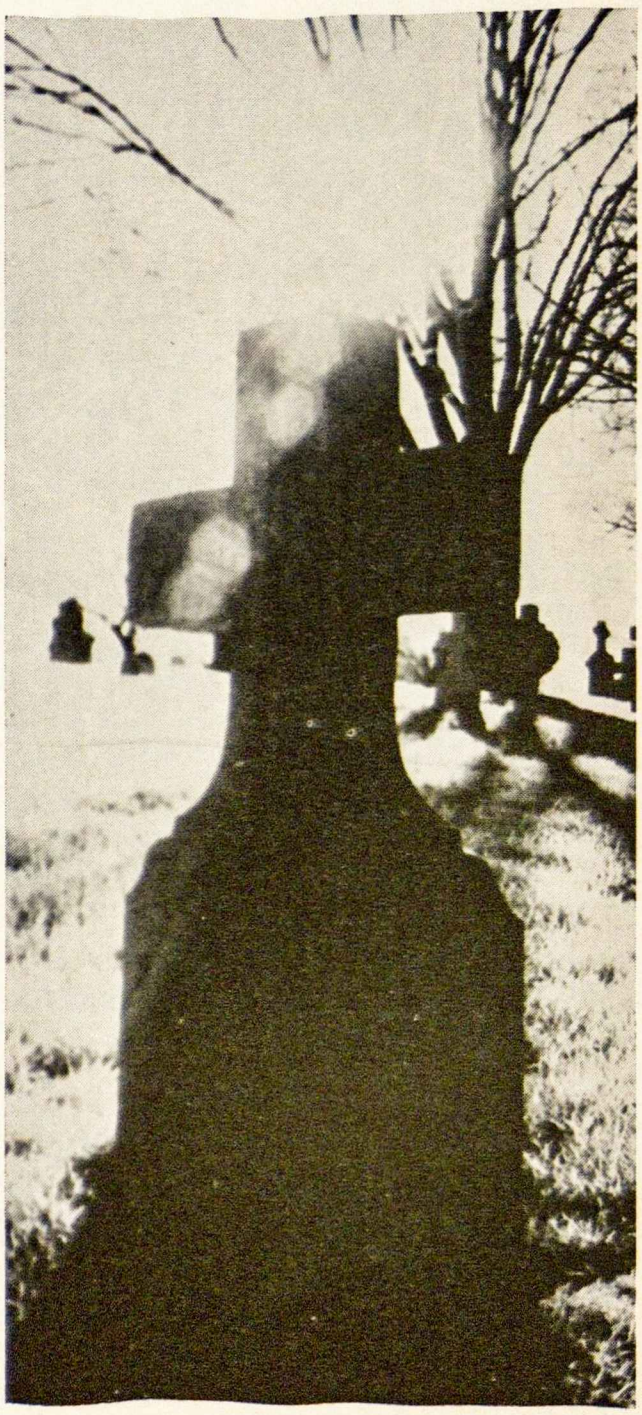

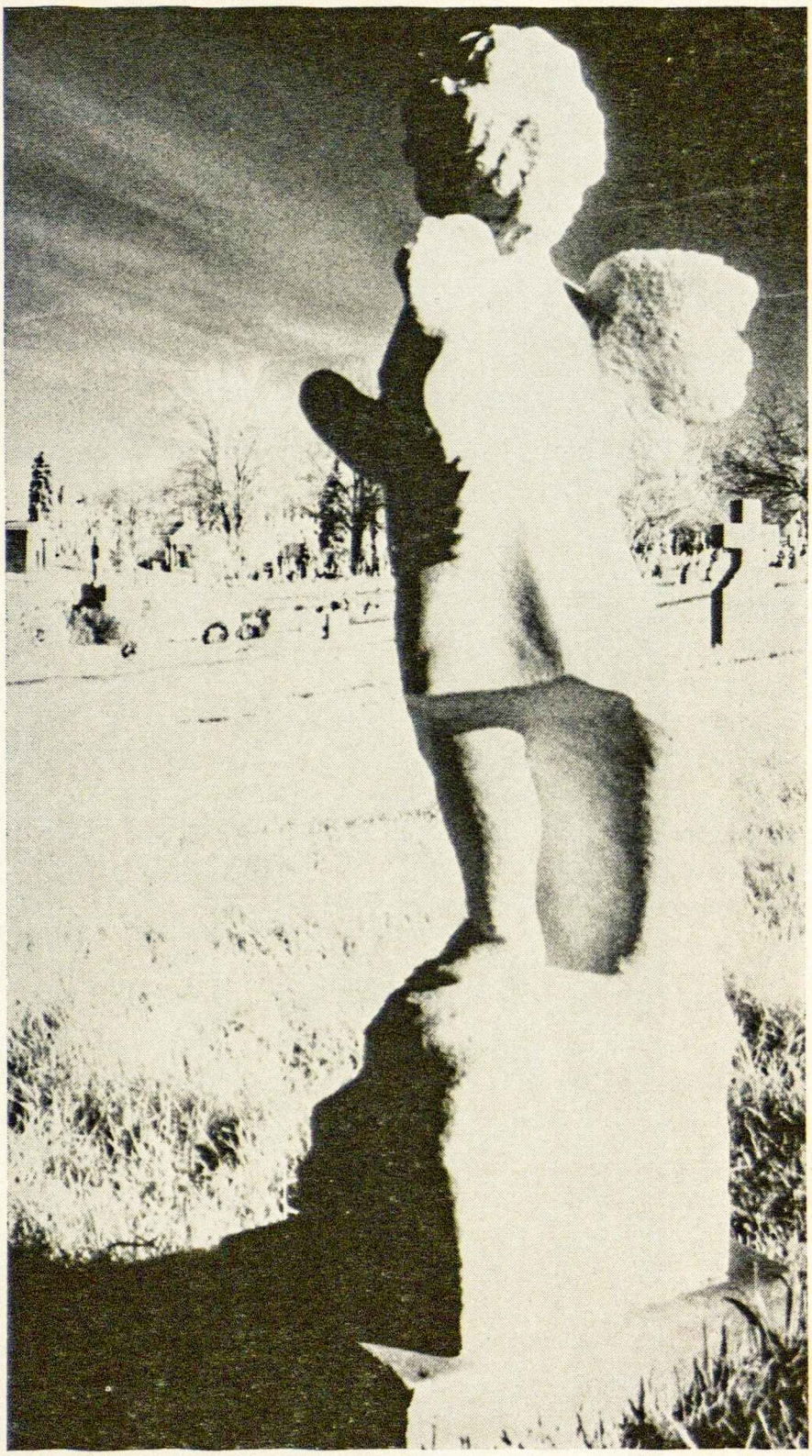

VIENIŠAS ŽMOGUS

Vakaras.
Tylu, visur tylu.
Tik snaigės
Krinta ant žemės.
Gatvėje nesimato
Nei žmogaus,
Nei mašinos.
Prie medžių ant suolo
Sėdi vienišas žmogus:
Be namų,
Be draugų.
Neturi kur dingti,
Neturi ką veikti.
Kiekvieną naktį
Sėdi ant suolo
Su snaigėmis draugaudamas.
Visur tylu
Ir žmogus tebesėdi.

Kristina Veselkaitė

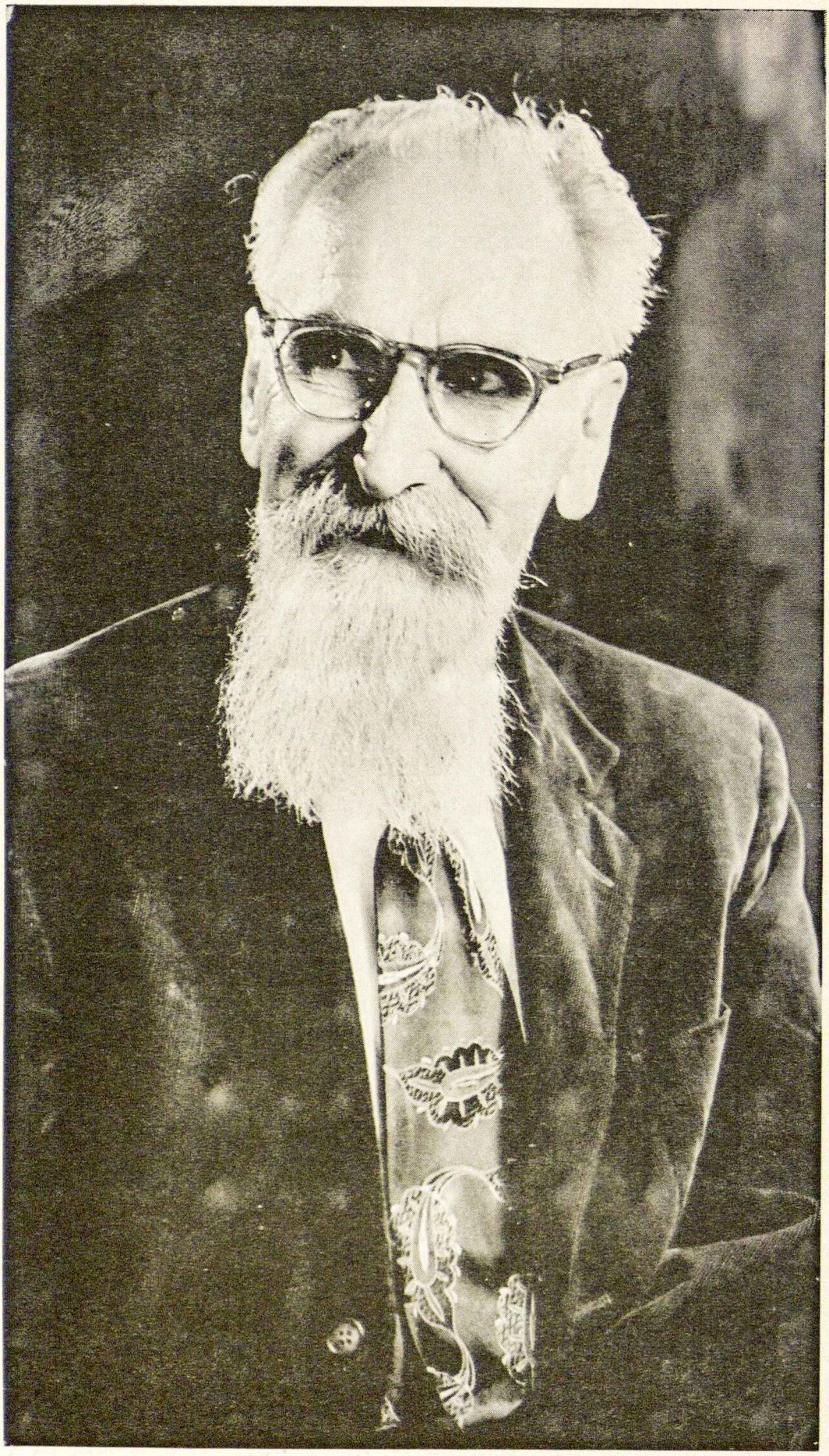

Dail. Adomas Varnas (V. Maželio nuotrauka)

Adomas Varnas – veteranas dailininkas

Prieš bene trejetą metų kanadiečių lietuvių, galima sakyti, lietuviškiausioj vietoj, beveik lietuviškoj Palangoj, — Wasagoj, kur sėte nusėta lietuviškais vasarnamiais, vasarojo ir svečiai iš Amerikos mūsų žymūs veteranai dail. Adomas ir pedagogė Marija Varnai.

Vasarvietėje aplankius garbingus svečius iš Amerikos — Varnus, teko su jais nuoširdžiai išsišnekėti, nes, iš tikrųjų, jų gyvenimas ne tik laiko, bet ir darbų bei kūrybos pilnas. Jiedu greitai sulauksią auksinės (50 metų) vedybinės sukakties, nors Marija — yra dailininko antroji žmona. Pirmoji daugiau kaip prieš pusšimtį metų mirusi.

Adomas, kaip žinome, pagrinde — dailininkas, o ji — Marija Varnienė — pedagogė, didelė Montessori metodų praktikuotoja ir tojoj srity daug nuveikusi. Bedirbdama ji įtraukusi į tą sūkurį ir savo vyrą. Vyras, girdi, buvęs pasidaręs beveik didesnis montesorininkas, negu ji pati...

Dailininkas Varnas, besikalbėdamas su manimi, užsiminė, jog jo gyvenimo praeityje, esą, buvę praktikuoti "devyni amatai, dešimtas badas". Žinoma, ne ta prasme, kad tie "devyni amatai" būtų buvę prastai atliekami, bet tik todėl, kad buvę laikų ir sąlygų, kada reikėję ir pabadauti. Gyvenime visko matęs, daug kraštų ir miestų perėjęs ir pervažiavęs, buvęs pusalkanis ir visiškai alkanas — stovėjęs ant bado ribos, buvęs banditų sužeistas — peršautas ir, vis vien, dar tebežygiuojąs šio gyvenimo takeliu, kuris, kartais, praplatėdavęs ir vėl susiaurėdavęs...

Žmonos, p. Marijos, paprovokuotas, dail. Varnas nusitempė mane į atskirą vasarnamio kambarį, pasisodino ant kėdės ir paišeliu ėmė škicuoti mano veido bruožus. Per pusvalandį — jau manasis veidas buvo popieriuje.

Ta pačia proga paklausiau, kada gi pieštas tas garsusis jo autoportretas su žmona (pirmąja) ir pavadintas vienur "Gyvenimo audrose", o kitur (Lietuvių Enciklopedijoje) — "Vėtroje", kur dailininkas pats, ilgais juodais plaukais (kurie dabar baltutėliai — pražilę) ir juoda ilgoka barzda, su šalimais esančia žmona, tarytum beeiną, ar, tiesiog, lekią prieš didžiulį vėją, o jo barzdos ir galvos plaukai (taip pat ir žmonos) — tarytum plačiai išsiskėtusios vėliavos... Tai garsus ir puikus dailininko darbas — autoportretas.

Atsakymas buvo:

— Tai jis paišytas 1910 ar 1911 metais.

Ir kaip gi nevadinti dail. Varno veteranų veteranu?... (Jį taip pakrikštijo ten pat vasarojęs ir buvojęs kitas kolega dailininkas — J. Pautienius).

Užsiminėm ir apie garsųjį karikatūrų bei saržų albumą "Ant politikos laktų", kurio besama tik keletas egzempliorių. Pasisakiau, kad Varno darytą Maž. Lietuvos patriarcho, Martyno Jankaus, saržą (per visą puslapį) panaudojau M. Jankaus monografijoj.

Čia pakartotinas ir klausimėlis, statytas pačiam dailininkui ir statytinas mūsų knygų leidėjams šiapus Atlanto: Ar nereikėtų tokį unikuminį dail. Ad. Varno karikatūrų ir saržų albumą "Ant politikos laktų" pakartoti ir iš naujo išleisti?" Rašančiojo šias eilutes manymu, reikėtų, ir

būtinai reikėtų tai padaryti. Manyčiau, leidėjas nuostolių neturėtų, gal dar ir pelno doleris — kitas susidarytų, nes tąjį albumą — daugelis kas panorėtų įsigyti. Mūsų lietuviškos dailės padangėj — tokio albumo nebepasitaiko ir, greičiausia, nebepasitaikys. Tai tikrai begaliniai įdomių saržinių ir karikatūrinių kūrinių rinkinys. Jame galima rasti ir Tumas-Vaižgantas, tariąs, jog aš — "nebepolitikas", ir mūsų didžiulis, (ypač ūgiu), generolas, Nagius-Nagevičius, spyriąs savo ypatingai ilga koja į zuikį, ir šaukiąs: "Šalin, zuikiai" (taikomas šūksnis bailiems politikams) ir dar visa galerija mūsų itin gerai žinomų asmenų, visokiausiose, labai charakteringose pozose.

Adomas Varnas gimęs 1879 m. sausio 1 d. (taigi, Naujuosiuose Metuose). Kilimu — joniškietis (Šiaulių apskr.). Jis savo ilgam ir daugelio įvairių nuotykių perpintam gyvenime, nors daug ką veikė, daug kuo įdomavosi, bet pagrinde — buvo ir tebėra dailininkas ir ne bet koks, bet virtuozas dailininkas.

Adomas Varnas viskuo norėjo būti ir daug kuo buvo. Jis 1897 m. buvo įstojęs į Kauno Kunigų seminariją ir buvo besiruošiąs tapti kunigu, bet po pustrečių metų iš seminarijos išstojo ir savo gyvenimą pasuko dailininko keliu. 1900 m. pradėjęs, trejetą metų lankė Petrapilio dailės mokyklas (Imperatorinę dailei skatinti mokyklą ir Štiglico vardo centrinę tautodailės m-klą). 1902 m. vasaros atostogų metu dalyvavo slaptai statant veikalą "Amerika pirtyje". Rusų caro policija pradėjo tardymą ir Varnas turėjo bėgti užsienin. Vokiečių policija jį pagavo, išdavė rusams, buvo gabenamas į Šiaulius, bet Žeimių stotyje pabėgo. 1903 m. atsidūrė Krokuvos Imperatorinėj dailės akademijoj, kurioj ir iškilo bei pasireiškė jo ypatingi gabumai. Jis už savo darbus tenai laimėjo įvairias premijas ir atžymėjimus.

1905 m. A. Varnas išvyko Šveicarijon ir ten įstojo į Ženevos dailės akademiją (Ecole des Beaux Arts), kur studijavo ir gilino žinias bei pajėgumą laisvojoj tapyboj ir dekoratyvinės tapybos srityje. 1908 m. A. Varnas šią akademiją baigė aukščiausiu pažymiu ir iš ten išvyko Sicilijon. Ten jis pasinėrė kalnuoto gamtovaizdžio ir tipingų žvejų tapybinėsna studijosna.

Iš ten, Miko Petrausko, tada gyvenusio Paryžiuje, pagalba, gavęs prancūzišką pasą, 1909 m. A. Varnas atvyko į Vilnių, kur aktyviai veikė lietuviškoj veikloj, piešė ir tapė, žinoma, naudodamasis "prancūziškam statusui" tinkamomis garantijomis. Paskui išsikėlė gyventi į Šventosios upės pakrantes — Anykščiuosna, kur tapė Šventosios pakrančių gražiuosius vaizdus. Bet, po kurio laiko, dar negalėdamas galutinai pasilikti Lietuvoje, išvyko į Galiciją. Ten dirbo braižytojo darbą. Nuo 1910 iki 1913 m. gyveno Zakopanėje, kur yra gyvenęs, gydęsis ir miręs mūsų rašytojas Jonas Biliūnas. Pagaliau, pasinaudodamas Rusijos caro Nikalojaus II-rojo paskelbta amnestija, 1913 m. pabaigoje A. Varnas galutinai grįžo Lietuvon ir apsigyveno Vilniuje. Lietuvoje jis dirbo įvairius darbus ir dirbo ten, kur laikas ir gyvenimo sąlygos jo reikalavo ir jį šaukė. Būdamas pirmoj eilėj menininku, jis buvo, dargi, ir nepamainomu visuomenininku, o taip pat — dailės dėstytoju-profesorium bei visų pagrindinių meno institucijų, kaip teatro, operos, dramos, paišybos kursų (kurie išsivystė į Kauno Meno mokyklą) ir kt. steigėju ir organizatorium.

Marijai ir Adomui Varnams Kanada, jos aplinkuma ir vietiniai lietuviai — labai patinka. Jie, esą, net gailisi neapsigyvenę šiame krašte. Jiems būtų buvę ypač neblogai gyventi Kvebeko provincijoj, nes abu — labai gerai moka prancūzų kalbą.

Pr. Alšėnas

Paskutinės Minutės

Laikrodis suskamba. Pusė aštuonių. Dar penkiolika minučių. Prieinu prie lango ir žiūriu į gatvę.

— Ar jau? — išgirstu mamos balsą.

— Ne, dar galim palaukti.

Temsta. Kaimynų vaikai žaidžia karą. Voliojasi po žolę, piškina šautuvais ir ginčijasi kas negyvas. Aš su Biliumi žaisdavau karą. Jis vis laimėdavo. Biliui patikdavo karas. Kapitonas Bilius. Jo mama labai verkė prie karsto.

Sušneka Tėtė.

— Ką? — apsisuku.

— Gal seka?

— Nemanau.

Tėtė nervuotas. Skubėdamas vaikšto iš vienos vietos į kitą. Mama liūdnom akim seka mane. Reikės juos palikti. Viską reikės palikti. Kaip tenai bus?

— Reikėjo anksčiau važiuoti, — nerimsta Tėtė.

Jau tėvai liepia vaikams skirstytis. Nuaidi paskutiniai šūviai ir vaikiški klyksmai. Teisybė, per vėlai bėgu. Pavojinga. "Greetings from Uncle Sam." Špygą jiems. "Excellent condition." Juk mano koja nesveika. "Take one step forward". Nenoriu kariuomenės. "Sir, I would advise you to do as I say." Kam man kariauti? "Think about it and come back tomorrow." Rytoj jau būsiu pas Dėdę.

Sugirgžda sofa. Tetė atsisėda, bet tuojau ir vėl atsikelia. Ir vaikšto iš kampo į kampą.

— Turi bilietą?

—Turiu.

Dešimtą išskrenda lėktuvas. Greitai po to perskrisiu rubežių.

— Kur pinigai?

— Kišenėj.

Mama vis tebežiūri į mane. Šluostosi ašaras.

— Gal nevažiuoti?

— Reikia, Mama.

— O jei stotum?

— Negaliu. Jau kalbėjom apie tai.

Vis tebešluostydama ašaras nueina ji į virtuvę patikrinti lagaminų. Netrukus jau, netrukus.

Gatvės lempos blykčiodamos užsidega. Prabėga visas būrys klykaujančių vaikėzų. Juoda mašina sustoja kitoje gatvės pusėje ir užgesina šviesas.

— Bus sunku gyventi, — prašneka Tėtė. — Aš žinau. Lietuvoj...

Iš mašinos išlipa trys vyrai.

— ... Bet padirbėsi, pavargsi, ir vėl viskas bus gerai.

Vyrai apsirengę juodai. Viskas juoda: kostiumas, batai, skrybėlės, kaklaraiščiai. Tik marškiniai balti.

— ... Tai matai, nėra taip blogai...

Vyrai tariasi.

— Ar klausais ką sakau? Į ką ten žiūri?

Vyrai pradeda žengti per gatvę mūsų namo link.

— Policija!

— Kur? — išplėtęs akis pribėga prie lango Tėtė.

— Sudiev, Tėte, bėgu.

Skubu į virtuvę. Ar spėsiu? Išblyškusi Mama stovi atsirėmusi į virtuvės stalą.

— Policija ateina. Sudiev, Mama.

Pabučiuoju ją, griebiu lagaminus ir maunu pro užpakalines duris į kiemą. Dar nugirstu, kaip priekyje suskamba skambutis. Jau ir vartukai čia pat. Kokie sunkūs čemodanai! Gal numesti? Bet...

Priešais mane kaip iš žemės išdygsta juodai apsirengęs vyras.

Aloyzas Pakalniškis

Žiemos kursai Kalifornijoje

VYTAS BANDZIULIS

1973 m .gruodžio 29 — sausio 1 dienomis, St. Raymond's Dominican Retreat, "Ąžuolynės" stovyklavietėj, įvyko Los Angeles moksleivių ateitininkų ideologiniai žiemos kursai.

Kursų programą suruošė atvykęs iš Vancouverio svečias, Eugenijus Girdauskas. Daina Kojelytė atvyko iš Kent universiteto irgi pavadovaut. Vietiniai studentai, Elenutė Bradūnaitė ir Linas Kojelis, prisidėjo prie kursų vadovavimo. Sekmadienį vakare atvyko mūsų kuopos dvasios vadas, kun. Vytautas Palubinskas. Jis buvo nuo ilgos ligos išvargęs, bet vis dėlto entuziastiškai prisidėjo prie kursų veiklos.

Kursų tema: Ką ateitininkija gali duot savo nariams. Pirmą rytą, Linas pravedė pašneksį apie at-kų istoriją, aiškindamas kodėl at-kai įsikūrė. Vėliau jis pravedė antrą pašnekesį. Jis aiškino kodėl at-kų organizacija dar nepranyko. Jis lygino anų ir šių laikų pasaulio ideologinį, religinį, politinį ir ekonominį stovį. Po pietų, Elenutė Bradūnaitė aiškino apie Lietuvos tautodailę. Jos paskaita buvo ypatingai įdomi. Ji nuoširdžiai kalbėjo, įrodydama kodėl nereikėtų apleisti Lietuvos kultūros tremtyje. Tą vakarą, Eugenijus aiškino kaip at-kai galį puoselėti lietuvybę tremtyje.

Po vakarienės, Linas pravedė pratybinį darbą — debatą. Viena pusė gynė temą: Žmogus per amžius bręsta, tobulėja; technologinė pažanga bendrai veda į gerą. Antra pusė kritikavo šią temą. Jie bandė įrodyt, kad nors žmogus moksliškai bręs-

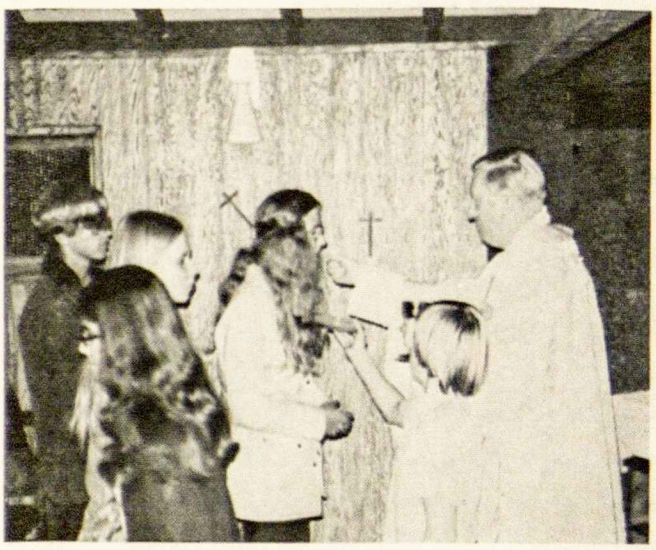

ta, jis pasilieka su tom pačiom silpnybėm, kurias turėjo pirmieji urviniai. Daina ir Eugenijuns padėjo būreliam pasiruošti. Kai pagaliau susėdom diskutuot, Linas pravedė debatą. Jam teko nemažai padirbėt, nes įsikarščiavę kursantai pradėjo neklausyti debato taisyklių, ir visi iš vieno pradėjo kalbėt.

Sekančią dieną kun. Palubinskas aiškino kaip galima praktiškai surasti Kristų

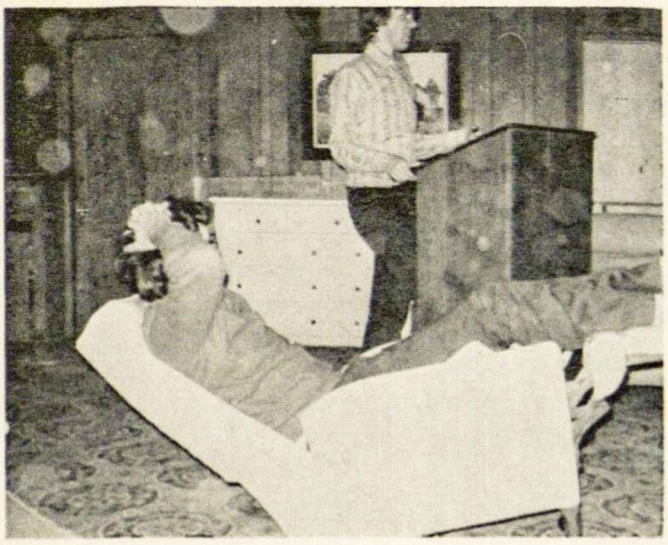

kasdieniniam gyvenime. Susidomėję kursantai nepastebėjo, kad pašnekesys užsitęsė virš nustatytos valandos. Daina Kojelytė paskaitoj nagrinėjo moterų išlaisvinimo judėjimą. Jinai aiškino kaip Stasys Šalkauskis jau prieš 40 metų sprendė tą problemą ir palygino Šalkauskio idėjas su dabartinėm idėjom. Išlaisvintom Los Angeles ateitininkėm labai patiko ši paskaita. Tą vakarą Eugenijus apibendrino visas kursų temas. Jis mums nurodė konkrečias dabartines problemas ir kaip at-kija gali mums padėt jas spręsti.

Bet kursai nesusidėjo vien iš paskaitų ir diskusijų. Turėjom nemažai progos ir pasportuoti. Stovyklavietėj yra įrengtos tinklinio, teniso ir krepšinio aikštės. Tarp dviejų rytinių ir dviejų vakarinų paskaitų bėgdavom į tas aikštes atsigaivinti. Kaip visados Kalifornijos stovyklose, mėgiamiausias sportas buvo tinklinis. Prie stovyklavietės yra status kalnas. Į viršų eina takelis. Antrą dieną po pietų visi pasiruošėm kopt į kalną. Iš pradžių visi lipo, net kunigėlis. Bet po kiek laiko, silpnesnieji pradėjo atsilikti. Keliai pradėjo labai skaudėti, nes takas buvo beveik 45° statumo.

Nors pats kopimas užtruko tik valandą, kalnas buvo toks status, kad tik 8 iš 17 užlipo. Ant viršaus iš akmenų sudėjom at-kų ženkliuką. Nulipti buvo žymiai lengviau, bet daug kas paslydo, nors ir niekas neužsigavo.

Po pratybinių darbų ir pašnekesių turėjome šokius. Pirmą naktį turėjom šokių maratoną. Linas, maratono vedėjas, netikėjo, kad mes visi taip ilgai pajėgtume šokti. Po trijų valandų tik viena pora iškrito. Trečią naktį buvo Naujų Metų sutikimas. Vakaras pradėtas poezijos montažu apie laiko bėgimą. Montažas buvo paruoštas Elenutės, kuri tuo metu jau buvo išvykusi. Na, o paskui — pasilinksminimas. Devintą valandą mūsų kuopos pirmininkas, Raimondas Radas, paskambino mūsų ideologiniams broliams Dainavoje, ir Vytui Klioriui perdavė visiems dainaviškiams losangeliečių pasveikinimus. Iš Dainavos žadėjo mums atsiųsti telegramą, bet mes jos negavome. Linas nuskaičiavo paskutines valandas, minutes ir sekundes '73 metų. Kai išmušė dvylikta valanda, visi taip sukliko, kad turbūt pažadinom visą kaimą. Kursantai, iškylos išvarginti, šoko tik iki antros valandos. Taip su malda baigėm kursus, ir pradėjom '74 metus. Sekantį rytą susipakavome ir išsisikirstėm.

Kursai buvo labai sėkmingi. Mes ne tik daug išmokom, bet ir sukūrėm nepaprastai gerą, darbingą ir lietuvišką nuotaiką.

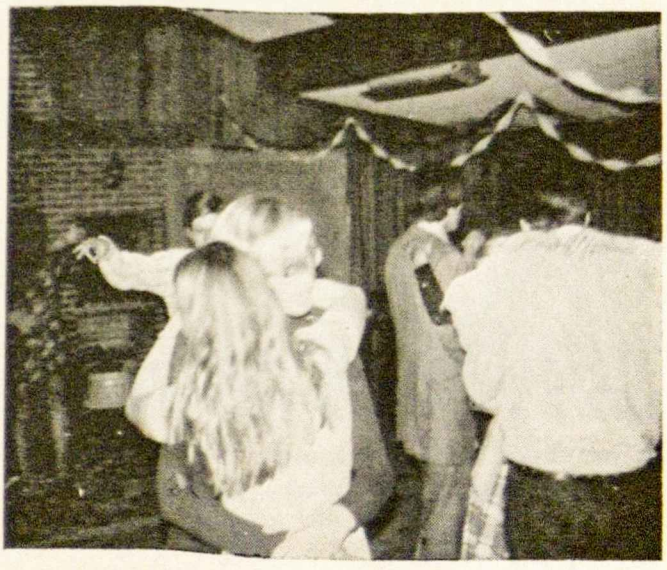

CLEVELAND, OHIO

Mūsų Šeimos Šventė įvyko lapkričio 3-4 dienomis. Šventę pradėjome linksmavakariu Nuolatinės Pagalbos parapijos apatinėje salėje. Linksmavakario trumpa programėlė buvo atlikta studenčių chorelio skambiomis ir linksmomis dainomis. Po jų sekė dainų ir poezijos pynė, kurioje dalyvavo Ramūnas Underys ir Vaidotas Vaičiūnas (su gitaromis ir dainomis), o Kęstutis Sušinskas ir Onilė Vaitkutė paskaitė dalį savo kūrybos (poezijos). Šioje pynėje jie išreiškė savo mintis apie gyvenimą, draugystę ir meilę. Šią labai gražią programėlę užbaigė studenčių chorelis. Po programos vyko šokiai. Šokiams grojo geras vengrų orkestras. Bet, kaip ir visų orkestrų muzikantai, jie pavargo ir turėjo pailsėti. Tame laikotarpyje visi sustojome dideliame rate ir dainavome. Tos dainos priminė stovyklas, kursus, suvažiavimus... Vakaras praėjo labai smagiai ir gražiai.

Klevelando Maironio moksl. ateitininkų kuopa. Tarp moksleivių matosi kuopos dvasios vadas kun. Kęstutis Žemaitis, buvusi MAS CV pirmininkė Elenutė Razgaitytė ir kuopos globėjas Romas Bridžius.

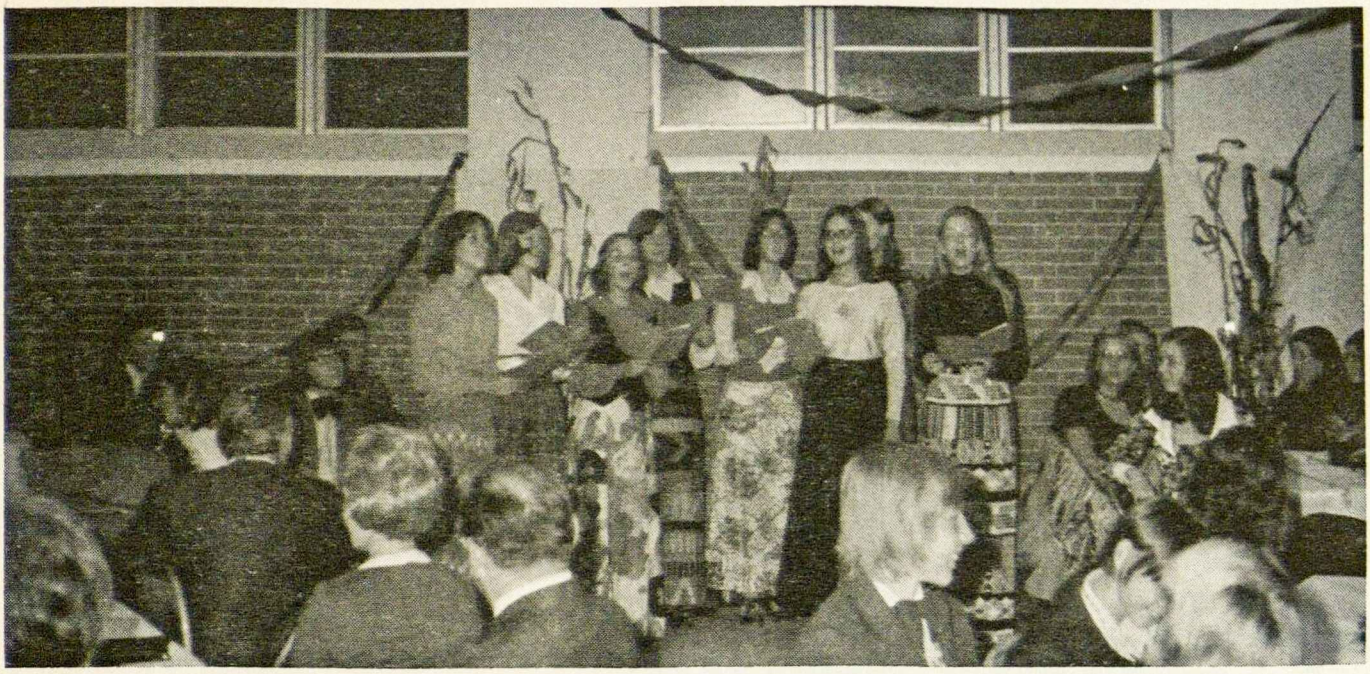

Klevelando ateitininkų Šeimos Šventė

Sekmadienio rytą kun. Razmus laikė Mišias. Jos buvo labai įspūdingos. Tuoj po Mišių buvo kavutė, akademija ir meninė dalis. Akademiją atidarė ir jai vadovavo Klevelando studentų ateitininkų pirmininkas Jurgis Joga. Po vėliavų įnešimo buvo pakviestas garbės prezidiumas: kun. Simas Razmus, Kęstutis Sušinskas, Vladas Palubinskas, Zita Stungienė. Į mūsų ir taip jau didelę šeimą įsijungė 11 moksleivių, 10 studentų ir 6 naujos Giedros korporantės.

Po pristatymo ir įžodžių, Saulius Čyvas įteikė p. Romui Bridžiui įrašą mūsų kuopos vardu. Jis buvo mūsų kuopos globėjas 10 metų ir daug savo laiko bei darbo paaukojo mūsų kuopos moksleiviams.

P. Bridžiaus pagerbimą sekė Vyto Maciūno paskaita. Jis labai įdomiai kalbėjo apie lietuvybės puoselėjimą, gan daug pasiremdamas Kęstučio Girniaus ir Antano Maceinos straipsniais.

Meninė dalis susidėjo iš poezijos ir prozos pynės montažo forma. Meninę dalį išpildė mūsų kuopos nariai: Romas Kazlauskas, Rena Vyšnionytė, Daina Čepulytė, Dana Balčiūnaitė, Linas Johansonas, Jūra Banionytė, Audrius Alšėnas ir Nijolė Lenkauskaitė.

Rasa Palūnaitė

CLEVELAND, OHIO

Vasario 3 dieną, 5:00 v. v., pas p. Rociūnus, įvyko mūsų kuopos antrasis šių metų susirinkimas. Susirinkimą atidarė Zita Kripavičiūtė skaitydama ištrauką iš šv. Rašto. Po to, protokolą skaitė Nijolė Lenkauskaitė. Pirmininkas, Saulius Čyvas, pristatė susirinkimo temą: "Kas aš esu? Mes susiskirstėme į tris grupes ir diskutavome 6 klausimus: Kas aš esu Kristuje? (Zita Kripavičiūtė), Kas aš esu pasaulyje? (Andrius Razgaitis), Kas aš esu kuopoje? (Linas Čepulis), Kas aš esu šeimoje? (Kristina Rociūnaitė), Kas aš esu drauguose? (Gintaras Puškorius), Kas aš esu moksle? (Nijolė Lenkauskaitė). Diskusijos labai gerai praėjo. Vieni sakė kad jie dabar žino, ką jų draugai galvoja, o kiti sakė, kad dabar jie žino, kad ir kiti mūsų kuopoje galvoja kaip ir jie. Diskusijas sekė pranešimai ir vaišės.

Rasa Palūnaitė

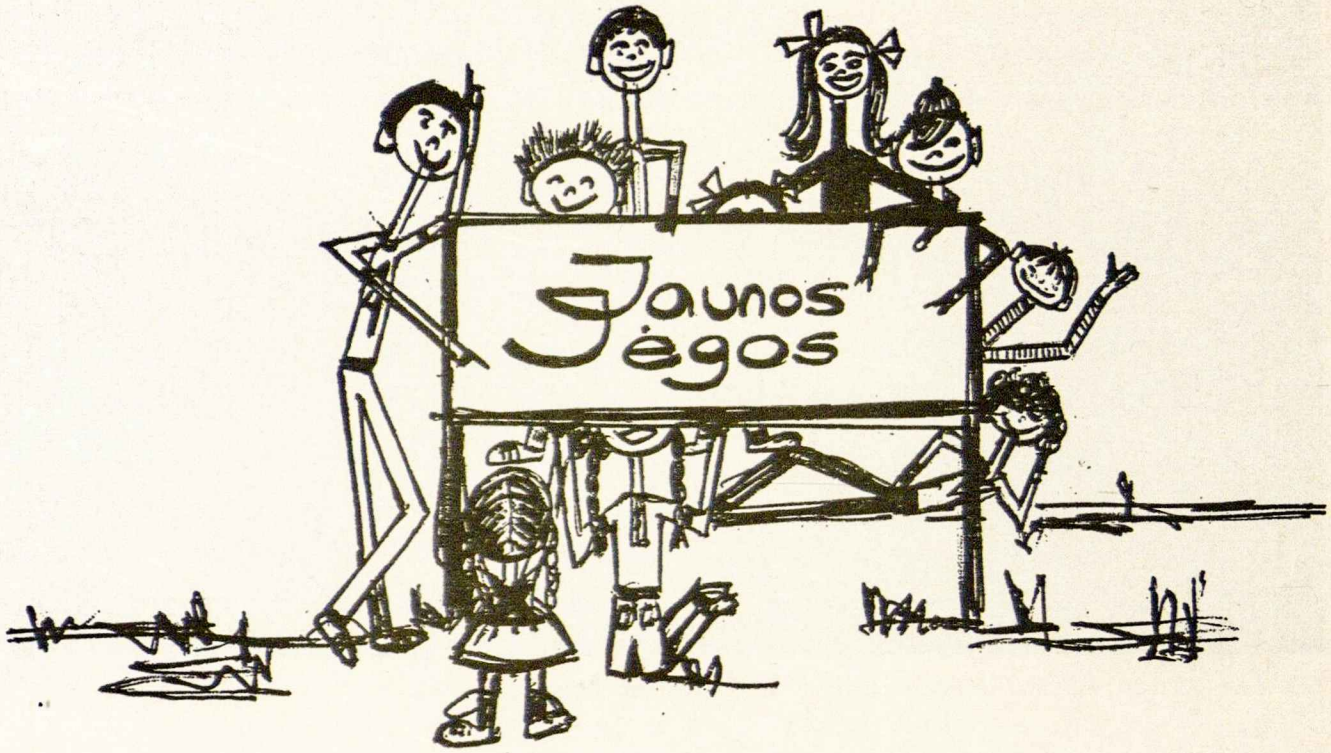

TORONTO STASIO ŠALKAUSKIO KUOPOS JAUNUČIŲ VEIKLA

5-8 SKYRIAUS BERNIUKŲ VEIKLA

Esame turėję 6 susitikimus ligi šiol. Ruduo jau buvo įpusėjęs, kai pradėjome šių metų susirinkimus. Pirmiausia nuvažiavome į "Canadian National Exlbition" aplankyti "Upper Canada Marine Museum". Tame muziejuje pristatoma Ontario provincijos laivų istorija, naudojant didžiausius laivų modelius. Už dviejų savaičių susirinkome kartu su kitais jaunučiais High Parke. Tai buvo mūsų bendras žygis "Ateities" žurnalą paremti. Mūsų grupelė surinko apie 8 dol. tam reikalui. Tačiau tikras pelnas — pavaikščioti rudenio gamtoje, lakstyti tarp kritusių, spalvotų lapų. Sekantį kartą nutarėm važiuoti į kiną. Prie mašinos susistoję keliasdešimt minučių ginčijomės į kokias filmas eiti. Pagaliau buvo nutarta į MASH eiti. Tai komedija apie Korėją karo metu. Visiem patiko pasijuokti. Lig šiol susirinkimai tęsdavosi kas antrą savaitę visą sekmadienio popietę, bet sekantis turėjo būti trumpas, nes globėjas buvo dar kitur įsipareigojęs dalyvauti. Tai susirinkome į at-kų kambarį Prisikėlimo parapijoje, kur bandėme pravesti "tikrą" posėdį. Vienas apsiėmė protokolą vesti. Kiti diskutavo tolimesnius planus. Globėjos norėjo vesti čiuožinėti, tačiau buvo nubalsuota — eisime į "Toronto Wax Museum". Taip ir buvo padaryta vėliau. Ten susitikome su Mick Jagger, Neil Armstrong, Albert Einstein, Jackie Stewart, Jack the Ripper, The Bodysnatchers, Dracula ir kitais. Galų gale liko bendros Kūčios. Nors buvo blogas oras, nemažai susirinko į seselių vedamus Vaikų Namus, kur pasidalinome įspūdžiais, plotkelėmis, dovanomis. O dabar, po Kalėdų, ruošiamės eiti į planetariumą, sužinoti daugiau apie Kahoutek kometą. Žinoma, be tėvų komiteto piniginės paramos, tokių iškylų iš viso nebūtų. Tai jiems didelis ačiū.

Algis Stankus

1-4 skyriaus mergaičių veikla

1973 m. rug. 30 d.

Antrą valandą po pietų įvyko pirmasis metinis jaunučių susirinkimas. Pradėjome su malda. Po maldos buvo pristatytos globėjos. Rasa Saulėnaitė ir Nijolė Čižikaitė. Mes, po to, pasikalbėjome apie draugystę. Ta tema mums padėjo susipažinti su viena kita. Žaidėme žaidimus ir ėjome į parką.

1973 m. spalio 13 d.

Šį šeštadienį nuvedėm keletą jaunučių į cirką.

1973 m. spalio 27 d.

Žygis "Ateičiai".

1973 m. lapkričio 11 d.

Šio susirinkimo tema buvo "Pareigingumas". Pradėjome susirinkimą išaiškindamos žodį "pareiga". Po to, mergaitės pasisakė savo pareigas mokykloje ir namuose. Turėjom trumpas diskusijas apie šią temą ir tada pažaidėm ir truputį papaišėm.

1973 m. gruodžio 2 d.

Jaunučių susirinkimo tema buvo "Visuomeniškumas". Per daug apie šią temą nekalbėjome nes buvo gana sunku mažiems vaikams apie tą papasakoti. Po to, truputį padainavom ir pažaidėm.

1973 m. gruodžio 16 d.

Per šį susirinkimą mes kalbėjome apie "Katalikiškumą", nes Kalėdų šventė jau ar tėja. Truputį pakalbėjome apie įvairius papročius, bet apie tą bus kalbama daugiau per Kūčias!

1973 m. gruodžio 22 d.

Vakarienės metu įvyko jaunučių ir jaunių Kūčios. Jaunutės išpildė trumpą programą, pakalbėjo apie Kūčių papročius ir bendrai apie Kalėdas. Valgėm skaniai pagamintus lietuviškus valgius.

Nijolė Čižikaitė

5-6 skyriaus mergaičių veikla

1973 m. rug. 30 d.

Visi susirinkome rugsėjo 30 dieną. Tai buvo mūsų pirmas jaunučių ateitininkų susirinkimas po atostogų. Mūsų grupelėje yra penkios mergaitės. Visos esame labai laimingos nes Lina Vaitiekūnaitė ir Sigita Dūdaitė yra mūsų vadovės. Šį kartą buvo trys mergaitės: Rasa, Dana ir Rebecca. Visos susėdome ir Lina papasakojo apie žygį ir kodėl reikia paremti lietuviškus žurnalus ir laikraščius ne tik pinigais bet ir rašinėliais.

Vėliau išėjome pasivaikščioti parke. Buvo labai graži diena. Kai grįžome beveik visi kiti jaunučiai jau buvo išėję namo.

Taip mes praleidome mūsų pirmą susirinkimą.

Rebecca Rauth

1973 m. spalio 14 d.

Spalio 14 dieną buvo antras jaunučių susirinkimas. Mes visos nekantriai laukiam žygio kuris bus už dviejų savaičių.

Lina mums perskaitė taisykles ir pasakėlėje perėjo penkis principus, kurie yra: katalikiškumas, inteligentiškumas, tautiškumas, šeimyniškumas ir visuomeniškumas. Po to pasikalbėjome apie moteriškumą.

Lina perskaitė šių metų veiklos planą ir mūsų Centro Valdybos išrinktą temą "Ne man, o broliui". Mes turime būti dėkingi, kad Centro Valdyba mums išrinko

tokią įdomią temą. Šiais metais mes turime savo jaunių ir jaunučių Centro Valdybą Detroite, taip kaip moksleiviai turi Hamiltone.

Kai sukalbėjome maldą, mes dar pažaidėme ir išėjome namo.

Natalija Slivinskaitė

1973 m. spalio 27 d.

Žygis "Ateičiai".

1973 m. lapkričio 11 d.

Nedaug šį kartą susirinko, tai susijungėm su 7-8 skyriaus mergaitėmis ir trumpai padiskutavom apie grožio konkursus. Tada išmėginome savo rašybą ir užbaigę nuėjome kartu pažaisti su mažiausiom mergaitėm.

1973 m. gruodžio 1 d.

Vykome į Toronto miesto rotušės čiuožyklą. Smagiai praleidome laiką lauke bečiuoždamos.

1973 m. gruodžio 22 d

"Tyliąją Naktį, balsas sugaudė". Šį šeštadienį, šeštą valandą vakare, visi mes jaunučiai turėjome progą Kūčias pavalgyti kartu.

Prieš valgį buvo programa kurią išpildė Algis Stankus, Lina Vaitiekūnaitė, Ramunė Stravinskaitė, Rūta Čepaitytė (mūsų globėjai) ir Bernadeta Abromaitytė, Natalija Slivinskaitė, Ramunė Murauskaitė ir dar kiti. Mums papasakojo apie Kūdikėlio Jėzaus gimimą ir kaip Jo mamytė Marija Jį taip meiliai globojo. Programą mes baigėme su keletu kalėdinių giesmių.

Po programos pavalgėm paruoštą Kūčių maistą ir išsiskirstėm laimingi, laukdami Kristaus gimtadienio.

Rebecca Rauth

7-8 skyriaus mergaičių veikla

1973 m. rug. 30 d.

Nepaprastai saulėtą ir šiltą rugsėjo 30-tą dieną, jaunučiai turėjo pirmą susirinkimą po ilgos ir įdomios vasaros. Susirinko nemažai jaunučių ir jaunių, kurie susiskirstė į būrelius (1-4 skyr., 5-6 skyr. ir 7-8 skyr.). Šie būreliai nuėjo atskirai pasikalbėti su globėjais apie metų veiklą. Iš pat pradžių metai atrodė bus smagūs, linksmi, įdomūs ir pilni įvairių naujų dalykų.

Pasikalbėjimai nebuvo ilgi, o oras buvo labai malonus. Tai beveik visi būreliai nuėjo į parką palakstyti ir pasisupti ant supynių. Laikas prabėgo greit ir susirinkimas tuojau užsibaigė.

1973 m. spalio 14 d.

Antras susirinkimas buvo kitoks negu anksčiau turėtieji. Pirmą kartą visos septinto ir aštunto skyriaus mergaitės nesusirinko Lietuvių Vaikų Namuose, bet pas globėją Ramunę Stravinskaitę.

Šis susirinkimas pavyko labai gerai, nes aplinka buvo kitokia ir buvo daug lengviau pasikalbėti. Mes kalbėjome apie labai įdomią temą. Kiekviena mergaitė gavo popieriuką ant kurio buvo užrašyta žmogaus vardas, pavyzdžiui: daktaras, policininkas, mažas vaikas, sena moteris ir t. t. Turėjome įsivaizduoti, kad buvo atominis karas ir, kad tik penki iš visų tų žmonių galėjo likti gyvi. Buvo nepaprastai sunku nuspręsti, kurių žmonių gyvenimai buvo svarbiausi. Mes pastebėjome kaip yra reikalingi visi žmonės.

Po pasikalbėjimo pasivaišinom ir pažaidėm žaidimą "Killer". Laikas vėl greit prabėgo ir buvo gaila išsiskirstyti.

Rūta Girdauskaitė

1973 m. spalio 27 d

Žygis "Ateičiai".

1973 m. lapkričio 11 d.

Šį kartą mūsų susirinkime nebuvo daug mergaičių. Tai susijungėm su kitu būreliu. Mes šnekėjome ar mes norėtumėm dalyvauti "Miss Canada Pageant" ir kodėl mes norėtumėm. Buvo labai įdomus pasikalbėjimas. Po to, rašėme rašinėlius. Mes galėjome rašyti savo tema arba pasirinkti iš vadovių pasiūlytų temų. Užbaigę rašyti, nuėjome pas mažiausias mergaites kur mus suskirstė į būrelius. Turėjome sugalvoti juokingą vaidinimą su daina. Vaidinimai buvo gražūs. Po maldos išėjome namo.

1973 m. gruodžio 2 d.

Ir vėl, antrą kartą pakeitėm susirinkimo vietą. Šis susirinkimas buvo pas Rūtą Čepaitytę. Mes ten darėme kalėdines korteles "lino-printing" būdu. Kelios mergaitės labai gražių kortelių padarė. Buvo labai smagu ir gerai laiką praleidome.

Kristina Norkutė

1973 m. gruodžio 15 d.

Susirinkome pas seseles tuoj po lietuviškos mokyklos užbaigti savo kalėdines korteles ir daryti lietuviškus šiaudinukus. Gražiai tie šiaudinukai atrodo pakabinti ant eglutės, bet nelengvas darbas juos suvarstyti ir suklijuoti. Iš nupaišytų pavyzdžių dirbom kol laikas buvo išsiskirstyti.

1973 m. gruodžio 22 d.

Kūčiom mes visos susirinkome pas seseles. Kai mes ten atvykome, stalai jau buvo papuošti įvairiu maistu. Priekyje stovėjo gražiai papuošta eglutė. Aplink buvo sustatytos kėdės. Po maldos Lina mums paskaitė apie Kūdikėlį Jėzų, kartais paklausdama vieno ar kito klausimą. Tada Bernadeta mums papasakojo kaip jų šeima švenčia Kūčias. Po to, Ramunė Murauskaitė mums paskaitė apie Kūčių papročius, o Natalija pagiedojo "Tyliąją Naktį". Kai ji pabaigė mes visos pagiedojom kitas kalėdines giesmes. Vėliau laužėme plotkeles ir pasisveikinom, linkėdamos vienos kitoms linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Sekė dovanų dalinimas. Pasidžiaugę gautomis dovanomis, pavalgėme vadovių paruoštą maistą ir išėjome namo.

Daiva Kolyčiūtė

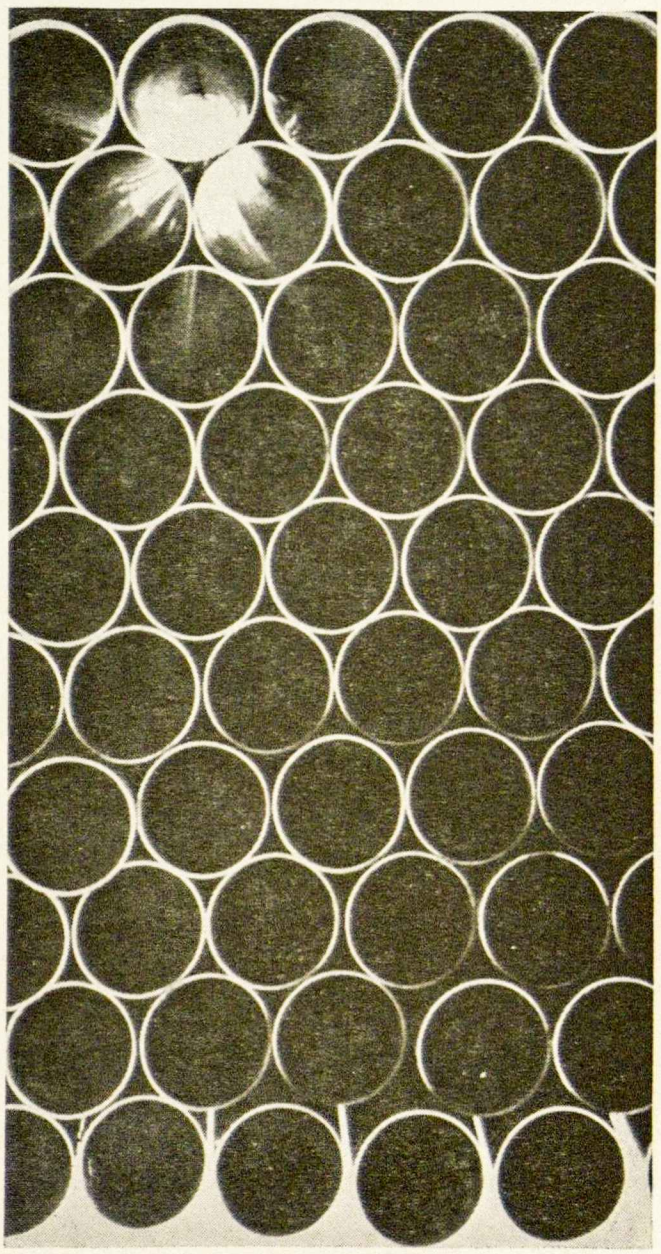

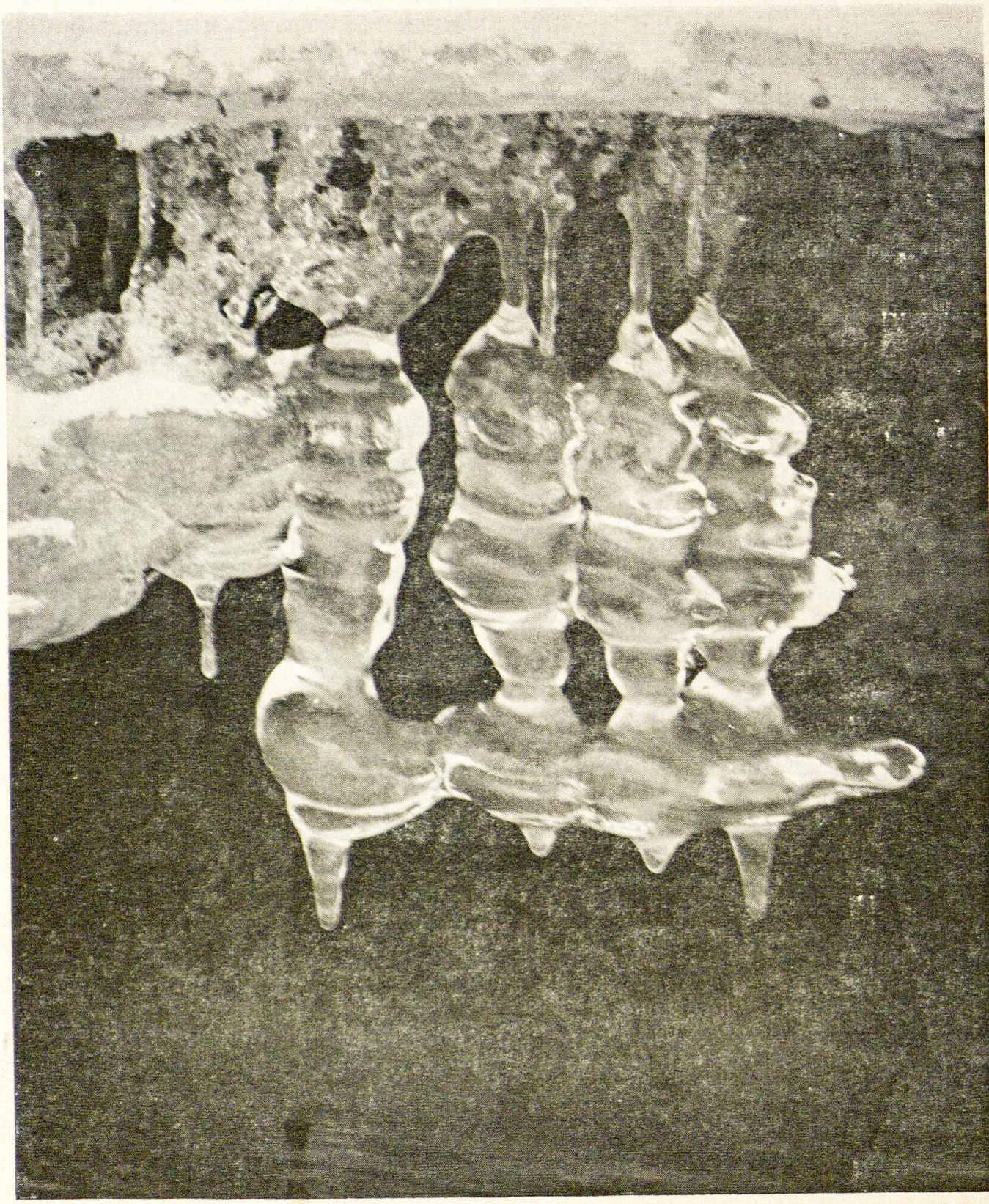

96

ALp(LKA)1786
1974, Nr.3

90.725.308